

Landwarów – miasto-przedmieście wielkiego Wilna

Niechciany satelita

Już od dawna sprawa włączenia ponad 14-tysięcznego Landwarowa do obrębu „wielkiego Wilna” nurtuje mieszkańców tego miasteczka w rejonie trockim. Dotychczas nikt jednak nie może jednoznacznie powiedzieć: kiedy i czy w ogóle dojdzie do tego mariażu.

Jak twierdzą specjaliści, w latach 60., kiedy w Landwarowie nastąpił wzrost gospodarczy, ówczesny „Gosplan” przewidywał, że miasteczko rozwinie się i w 1966 roku zostanie włączone do Wilna. Potem realizację założeń planu przeniesiono na lata 70. Później o tym w ogóle zapomniano na dłuższy czas, dopiero w połowie lat 90. interesy Landwarowa i „wielkiego Wilna” znowu się zetknęły oraz znalazły się na planszach architektów. Wilno ponownie zaczął absorbować Landwarów, ale gdy w 1996 roku doszło do reformy administracyjnej, stolica wchłonęła Grzegorzewo, kilka drobnych wiosek rejonu trockiego i wstrzymała swoją ekspansję, opasując Landwarów z dwóch stron – północnej i wschodniej.

– Wilno zabrało to, co miastu było najbardziej potrzebne – tereny pod budowę, a nas z godną polityką infrastruktury zostawiło na pastwę losu – żalili się mieszkańcy, którzy chcą, żeby Landwarów stał się częścią Wilna. Nie wszyscy jednak tego pragną. Jest kategoria landwarowian, którzy są przeciwni „ożenkowi” Landwarowa z Wilnem i wolą dalej żyć z Trokami, które są ośrodkiem rejonowym i centrum administracyjnym, a z tego wynika

Granice stolicy „podchodzą” pod domy niektórych landwarowian.

Fot. Marian Paluszkiwicz

– również „zwierzchnikiem” Landwarowa.

Położenie niestrategiczne

Problem Landwarowa, a przede wszystkim landwarowian tkwi w niestrategicznym położeniu miasteczka. Polega ono na tym, że ich Landwarów jest obecnie na rubieży Wil-

na. Granice stolicy bowiem „podchodzą” pod domy niektórych landwarowian. Mieszkańcy miasteczka, naturalnie, szukają pracy, pracują, studiują i jeszcze wiele innych spraw życiowych załatwiają właśnie w stolicy. Ze względu na dobre połączenie, dojazd z Landwarowa do centrum Wilna trwa zaledwie kilkadziesiąt minut, a więc nie dłużej niż

do centrum stolicy dojeżdżają mieszkańcy stołecznych dzielnic – Justyniszek, Poszylajć, Bołtupia.

Skoro landwarowianie w większości pracują w Wilnie, to i podatek od osób fizycznych osiada w kasie stołecznej, ale stolica ani centa nie wydaje na potrzeby Landwarowa i jego mieszkańców.

(Dokończenie na str. 3)

Dwa punkty widzenia wokół „Lietuvos rytas”

Prokurator grozi

Valentinas Junokas (od lewej) i Kęstutis Betingis w tej kwestii są jednomyślni Fot. ELTA

Przedstawiciel Prokuratury Generalnej oświadczył, że kilku pracownikom dziennika „Lietuvos rytas” mogą być wytoczone sprawy karne za utrudnianie funkcjonariuszom pełnienia ich obowiązków.

Jak powiedział zastępca prokuratora generalnego Kęstutis Betingis, tak można określić zachowanie się niektórych kierowników i pracowników redakcji dziennika, gdy przedstawiciele praworządności w ubiegłym tygodniu wykonywali czynności związane z postępowaniem w sprawie prywatyzacji Pałacu Sportu.

(Dokończenie na str. 2)

W Domu Kultury Polskiej otwarto restaurację

Poloneza czas zacząć...

– Mamy nadzieję, że restauracja „Polonez” będzie miejscem, gdzie każdy w miłej atmosferze będzie mógł się spotkać i zjeść polskie danie – powiedział przedwczoraj podczas otwarcia restauracji „Polonez” Rimantas Daunoravičius, dyrektor generalny restauracji.

Oficjalnym otwarciem restauracji „Polonez”, która się znajduje w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, kierownictwo Domu poczyniło kolejny krok w kierunku usamodzielnienia się placówki. Co prawda, wywieszki jeszcze nie ma (jest w trakcie produkcji), ale tym niemniej, wewnątrz lokalu już czuć „duch polski” – obsługa sali mówi po polsku, a sporą część menu stanowią polskie dania.

– Jeszcze nie mogę powiedzieć, jak dużą część zajmą polskie dania. Obecnie mamy jakby „okres próbny” naszego menu, który będziemy korygować w zależności od popytu na konkretne danie – mówił Daunoravičius. – W restauracji, oprócz polskich, będą serwowane również dania litewskie i popularne dania europejskie.

Kolejnym akcentem polskim w lokalu są wiszące na ścianach... dwa ogromne pierniki toruńskie. Sztuczne, co prawda, ale – jak na prawdziwy piernik przystało – pokratkowany w kwadraty, wewnątrz których świecą się maleńkie lampeczki i świecidełka, dodające pomieszczeniu jeszcze więcej ciepła. Dodać należy, że cały wystrój wnętrza, który zaprojektowała architekt-dekorator Audronė Kaušpedienė (jedna z najdroższych projektantów wnętrz na Litwie), jest utrzymany w delikatnych ciepłych kolorach, wśród których dominuje żółty.

Dyrektor restauracji zapewnia, że stale będą pracować nad atrakcyjnością serwowanych dań, a w lokalu będzie utrzymany wysoki poziom obsługi. Menu jest w trzech językach: litewskim, polskim i angielskim.

– Chciałbym, żeby restauracja była kojarzona z miłym miejscem spotkań zarówno Polaków Wileńszczyzny, jak też gości z Polski i w ogóle dla wszystkich.

(Dokończenie na str. 2)

W NUMERZE

Praworządność — 5

Rewir spokojniejszy, ale większy

Powrót komisarza Henryka Surowicza w stare progi.

Szkolnictwo — 6-

Łączność szkoły i rodziny 7

Metoda polega na współpracy z rodzicami oraz na tym, że dzieci są nauczone w toku gry, w toku zabaw.

Świat — 8

Zamrożenie kont talibów

Komisja ds. sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ nakazała zamrożenie kont 152 członków talibańskich władz.

Samo życie — 9

Jakie społeczeństwo, takie dzieci

Na niewielką liczebność szkoły nie miały wpływ wywiera również polityka integracji uczniów do klas pracujących według tradycyjnych, normalnych programów.

Sport — 10

Zwycięstwo Śarūnasa Šulskisa

W stolicy Rosji rozpoczęły się Mistrzostwa Świata Międzynarodowej Federacji Szachowej.

Sentencja

Odwrot od rozumu nie jest niczym innym jak tylko ucieczką i unikaniem. Jest rysem charakterologicznym epok dekadencjonalnych, w których nastąpiło załamanie odwagi życia.

KAREL ČAPEK

Kalejdoskop aktualności

Zaplanowana wizyta

Zaproszenie premiera Finlandii Paavo Lipponena podczas wczorajszej wizyty w rządzie przekazała Brazauskasowi ambasador Finlandii na Litwie Taina Sinikka Kiekkö. Ambasador powiedziała, że podczas wizyty Brazauskasa w Finlandii sporo uwagi poświęci się pomyślanej realizacji inicjatywy „Północnej dymensji”.

Finlandia zainicjowała ideę „Północnej dymensji”, mającą na celu włączenie regionów północno-zachodnich Rosji do współpracy z rozszerzającą się Unią Europejską.

Odwołać kierownictwo

Poseł na Sejm, wiceprzewodniczący Litewskiego Związku Liberalistów Rolandas Paksas skłania rząd, aby zaapelował do kierownictwa spółki USA „Williams International” w celu odwołania szefów kierowanej przez nią „Mażeikių nafta”.

Paksas jest oburzony decyzją kierownictwa koncernu, aby nie płacić odsetek za udzieloną przez rząd ponad miliardową pożyczkę. Transakcja z „Jukos” najprawdopodobniej utkwiała z tego powodu, że spółka rosyjska zobaczyła, jak nieefektywnie zarządzają „Mażeikių nafta” jej obecni kierownicy.

„Hansa — LTB” zadowolony

„Hansabankas”, który internetowe usługi bankowości „hanza.net” zaczął świadczyć dwa lata temu, już posiada 8 tys. użytkowników i przewiduje, że do końca roku z tych usług skorzysta około 75 tys. użytkowników.

W najbliższym czasie w sześciu oddziałach „Hansa-LTB” w Wilnie, Kownie i Kłajpedzie zostaną zbudowane szkoleniowe terminale komputerowe, z pomocą których będzie można spróbować przelać pieniądze z jednego konta na drugie, sprawdzić stan swego konta.

Z usługi „hanza.net” już mogą korzystać osoby zarówno fizyczne, jak i prawne. Dotychczas z „hanza.net” korzystały tylko osoby fizyczne.

Przewodniczący Sejmu szuka poparcia w Holandii

Podczas planowanej na początek grudnia wizyty w Holandii przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas spróbuje przekonać polityków tego kraju, aby mocniej popierali członkostwo Litwy w NATO. Paulauskas poinformował o tym na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie.

Litwa liczy na zaproszenie do NATO podczas szczytu praskiego w 2002 r. Holandię przewodniczący Sejmu odwiedzi w dniach 3 – 4 grudnia.

Najniższe emerytury — na Litwie

Minimalne wynagrodzenie miesięczne na Litwie nadal jest największe wśród krajów bałtyckich, natomiast emerytury wciąż są tu najmniejsze.

Średnia emerytura niepracującego emeryta w trzecim kwartale br. na Litwie wynosiła 79,5 USD (317,9 Lt), w Estonii — 91 USD, na Łotwie 92,4 USD (emeryta pracującego i niepracującego).

Nowy kanał łączności

Szefowie obrony powietrznej Litwy i Białorusi w tym tygodniu w Kownie otworzyli kanał łączności, który będzie służył do zapewnienia ochrony przestrzeni powietrznej w strefie Ignalińskiej Elektrowni Atomowej.

Po naradach, przeprowadzonych w poniedziałek i wtorek w Kownie, podpisano protokół ustalenia Ministerstwa Obrony Kraju Litwy i Ministerstwa Obrony Białorusi. Przewiduje on m. in. przełożenie kanału łączności między znajdującym się w Kownie centrum kontroli przestrzeni powietrznej oraz sztabem głównym Lotnictwa Wojskowego Białorusi i Sił Obrony Powietrznej w Mińsku.

Udział w jubileuszowej sesji

Delegacja litewska uczestniczy w rozpoczętej wczoraj w Genewie 82. sesji Rady Międzynarodowej Organizacji Migracji, poświęconej jej 50-leciu.

W sesji biorą udział wiceminister spraw wewnętrznych Virgilijus Bulovas, szef stałej misji litewskiej NZ w oddziale genewskim Algimantas Rimkūnas, inni rezydujący w Genewie dyplomaci litewscy.

Opodatkować odpady

Po przyjęciu nowej redakcji ustawy o podatku za zanieczyszczenie środowiska, ceny wyrobów przemysłowych wzrosną średnio o 1 – 3 proc., a niektórych nawet o 15 proc. Dodatkowo uzyskane środki budżetu pozwolą na zaktywizowanie utylizacji odpadów.

Specjaliści Ministerstwa Środowiska wyjaśniają, że nowelizacja ustawy przewiduje opodatkowanie wyrobów, które po upływie terminu ich użytkowania są wyrzucane i zanieczyszczają środowisko — obecnie te wyroby nie są objęte opłatą ekologiczną. Przepuszczalnie do skarbu państwa rocznie dodatkowo wpłynęłyby około 70 mln litów.

Jeszcze nie epidemia

Zachorowalność na grypę na Litwie jeszcze nie osiągnęła progu epidemii. W Szawłach i Poniewieżu jest największa.

Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób Zakaźnych informuje, że w ubiegłym tygodniu w Szawłach na 10 tys. mieszkańców przypadło 80,5 przypadków grypy i ostrych chorób przebiegniowych, w Poniewieżu — 75, w Wilnie — 27, w Kownie — 25,6 i w Kłajpedzie — 18,6. Epidemii grypy ogłasza się, gdy na 10 tys. mieszkańców jest 100 przypadków choroby.

(BNS)

Zapoczątkować reformę emerytalną — Oszczędzanie — obowiązkowe, a otrzymanie?

Wczoraj rząd zaaprobował projekt ustawy o reformie systemu emerytalnego, który za aprobatą Sejmu wejdzie w życie 1 stycznia 2003 r. Składki emerytalne zaczną się przelewać do funduszy emerytalnych od 1 stycznia 2004 r.

Celem ustawy o reformie systemu emerytalnego jest ustalenie podstawowych zasad i kierunków reorganizacji systemu emerytalnego oraz stworzenie mieszkańcom możliwości zapewnienia większych gwarancji socjalnych na starość, w przypadku inwalidztwa bądź wdowieństwa.

Główny kierunek reformy polega na wprowadzeniu obowiązkowego oszczędzania gromadzenia emerytury poprzez stworzenie mieszkańcom kraju możliwości gromadzenia w funduszach emerytalnych części wpłaty z tytułu państwowych ubez-

pieczeń społecznych, inwestując ją w papiery wartościowe oraz inne narzędzia rynku finansowego oraz otrzymanie ze zgromadzonych środków wypłat z tytułu starości, inwalidztwa oraz wdowieństwa.

Projekt ustawy, przygotowany przez poprzedni rząd, przewidywał, że w obowiązkowym oszczędzaniu gromadzenia emerytury uczestniczyć będą osoby w wieku do 40 lat. Obecnie ustawa proponuje udział w oszczędzaniu obowiązkowego gromadzenia emerytalnego osób w wieku do 30 lat, ubezpieczonych na całą emeryturę z tytułu państwowych ubezpieczeń społecznych. Osoby w wieku od 30 do 50 lat, ubezpieczone na całą emeryturę z tytułu państwowych ubezpieczeń społecznych, będą miały prawo według własnego wyboru uczestniczyć w oszczędzaniu obowiązkowego

gromadzenia emerytury.

Założenia projektu tej ustawy zostały uzgodnione z koncepcją zobowiązań finansowych państwa, przygotowaną przez Ministerstwo Finansów. Gromadzenie składek w trybie obowiązkowym administrować będzie Państwowa Inspekcja Podatkowa. Z myślą o tym, aby te emerytury były nie mniejsze, niż przewidywano wcześniej, w obecnym projekcie ustawy postanowiono zmniejszyć liczbę osób objętych tym obowiązkiem (do lat 30) zamiast zmniejszać składkę z tytułu obowiązkowego gromadzenia.

Zapewni to niższe koszty reformy. Ustawa proponuje założenie o tym, aby wpłata stanowiła 5 proc. dochodów, od których się nalicza składki z tytułu państwowych ubezpieczeń społecznych.

(ELTA)

W Domu Kultury Polskiej otwarto restaurację

Poloneza czas zacząć...

(Dokończenie ze str. 1)

Chciałbym, aby w tych ścianach czuć było ducha polski — marzył na głos dyrektor Daunoravičius. — Restauracja jest, oczywiście, nastawiona na sukces komercyjny, ale też... mój dziadek był Polakiem — wyznał dyrektor, zagadnięty o polskie korzenie.

Niektórzy nazwę restauracji zaraz skojarzyli z kawiarnią „Polonez”, która jeszcze do niedawna działała w Nowej Wilejce, w pomieszczeniu, w którym obecnie znajduje się sklep „Taupa”. Natomiast, jak się okazało, nazwa restauracji nie ma nic wspólnego z tą w Nowej Wilejce.

Jest ona wspólnym plonem kierownictwa DKP i Przedsiębiorstwa Indywidualnego R. Daunoravičiusa „Rimda”, która wygrała konkurs na zagospodarowanie pomieszczeń w Domu przeznaczonych na restaurację i ich wynajmowanie na okres 4 lat. Daunoravičius dodał też, że o ile interes pójdzie dobrze, nie wyklucza możliwości zainwestowania również

Zarówno Rimantas Daunoravičius (w centrum), jak i kierownictwo DKP Artur Ludkowsky i Beata Czaplinska są dobrej myśli: „Polonez” będzie miłym miejscem spotkań zarówno Polaków wileńskich, jak też gości z Polski i w ogóle dla wszystkich

Fot. Bronisława Kondratowicz

w hotel, który w Domu — zgodnie z planem — w przyszłości ma być otwarty. Kierownictwo zaś Domu zaprasza wszystkich do wstąpienia do restauracji, obojętnie jej wystroju,

tudzież do określenia walorów smakowych któregoś z serwowanych polskich dań, słuchając polskiej muzyki.

Wanda Zajączkowska

Dwa punkty widzenia wokół „Lietuvos rytas”

Prokurator grozi

(Dokończenie ze str. 1)

Zastępca prokuratora generalnego Betingis i dyrektor Służby Badań Specjalnych Valentinas Junokas rozmawiali z dziennikarzami we wtorek po spotkaniu z prezydentem Valdasem Adamkusem, którego poinformowali o przebiegu śledztwa w tej sprawie.

Jak poinformował Betingis, spotkać się z prezydentem postanowili w związku z „publicznym wypaczeniem” działań, związanych z wykonywaniem obowiązków funkcjonariuszy.

Powiedział on, że po przeprowadzeniu służbowej rewizji przez Prokuraturę Generalną, stwierdzono, że istnieją „wyraźne dowody, świadczące o tym, iż poszczególne osoby przeszkadzały w badaniu sprawy,

wyrażnie ingerowały w konkretny materiał badań.” Dziennikarka „Lietuvos rytas” Vainauskienė sceptycznie ustosunkowała się do słów prokuratora o tym, że pracownicy dziennika przeszkadzali funkcjonariuszom w pracy.

Zapytana o zdanie na temat działań przedstawicieli praworządności, dziennikarka powiedziała: „W tym jest polityka i to duża”. Nie chciała skonkretyzować, kto, w jej przekonaniu, inspirował działania przedstawicieli praworządności. „Zaczekajmy, zobaczymy, kto” — powiedziała Vainauskienė. Przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas był zaskoczony postępowaniem przedstawicieli praworządności w badaniu okoliczności prywatyzacji Pałacu Sportu oraz pogróżkami rozprawy sądowej dla

dziennikarzy „Lietuvos rytas”.

Na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie Paulauskas oświadczył, że nie ma wątpliwości co do tego, czy należy badać samą historię prywatyzacji tego obiektu, ale wyraził wątpliwość w słuszość środków, wybranych przez instytucję praworządności. „Instytucje praworządności muszą zbadać sprawę. Wszyscy są równi wobec prawa. W każdym jednak przypadku powinna być wybrana forma badań. Ta ostatnia nie należała do najlepszych” — powiedział przewodniczący Sejmu. „Najbardziej zadziwia wczorajsze oświadczenie zastępcy prokuratora generalnego o tym, że reakcję uznaje za działalność przestępczą. Uważam, że jest to przesada” — stwierdził Paulauskas.

(BNS)

Odkopano ciała morderców Kiesusa, jego syna i kierowcy

„Wynagrodzenie” za zabójstwo

Prawdopodobnie ogółem zostały zgładzone cztery osoby, związane z porwaniem i morderstwem byłego dyrektora „Mażeikių nafta” Gedimnasa Kiesusa, jego syna Valdasa i kierowcy Alfonsasa Galminasa.

W poniedziałek w pobliżu poniewiejskich oczyszczalni ścieków wy-

kopano zwłoki dwóch osób, prawdopodobnie zabójców mieszkańców Możejek. Odnaleziono ciała są w stanie rozkładu, dlatego tożsamość zamordowanych ustalą eksperci. Przepuszcza się jednak, że jeden z zabitych — to mieszkaniec Poniewieża 24-letni Aleksandras Lebede-

vas, drugi — również mieszkaniec Poniewieża. Prawdopodobnie ogółem zamordowano cztery osoby, związane ze sprawą Kiesusa. Zgładzono ich po upływie 10 dni po zaginięciu magnata naftowego, jego syna i kierowcy. W ten sposób próbowano zatrzeć ślady przestępstwa.

Oprac. I. L.

Landwarów – miasto-przedmieście wielkiego Wilna Niechciany satelita

Mieszkańcy miasteczka natomiast nie chcą nawet dopuścić takiej myśli, że Wilnu może na nich nie zależeć
Fot. Marian Paluszkiwicz

(Dokończenie ze str. 1)

Całe finansowanie miasteczka idzie z Trok, których zadłużenie wobec różnych spółek usługowych i budżetu państwa już na początku roku groziło samorządowi bankrutem. Gdyby nie desperackie działania kierownictwa rejonu, zapewne tak by się też stało.

Finansowanie mniej niż mizerne

Prawie 15-tysięczne miasteczko, jak twierdzi jego starosta Leonardas Karnila, na rok budżetowy 2001 otrzymało z kiesy samorządowej około 17 tys. litów na wynagrodzenia dla administracji i około 80 tys. na usługi komunalne i infrastrukturę. W sumie niespełna 100 tys. litów, czyli około 6,6 Lt na jednego mieszkańca Landwarowa w ciągu roku.

Dlatego landwarowianie myślą logicznie, że w przypadku jeśli znajdą się w granicach samorządu wileńskiego, to przynajmniej będą otrzymywali większe finansowanie.

Po części przytakuja temu niektórzy specjaliści z Wilna, którzy uważają, że w razie, gdyby Landwarów leżał w granicach „wielkiej stolicy”, wówczas wszelkie prace renowacyjne i inwestycje w infrastrukturę Landwarowa Wilno czyniłoby na równi z innymi dzielnicami i miasteczkami samorządu wileńskiego.

– W Wilnie jest nie do pomyślenia, żeby w ciągu 10 lat nie zrobiono jakiegokolwiek renowacji sieci wodnych albo ciepłych, jak to mamy w Landwarowie – mówią specjaliści z departamentu samorządu wileńskiego ds. rozwoju miasta. Ale zaraz dodają, że nie są pewni, czy Wilno zależy na przyłączeniu Landwarowa. Mieszkańcy miasteczka natomiast nie chcą nawet dopuścić takiej myśli, że Wilnu może na nich nie zależeć.

„Wilno musi chcieć”

– Musi zależeć – mówią i wyjaśniają, że „Wilno zabierając sobie tereny wokół Landwarowa, tworzy przestrzeń rozwojowi urbanistycznemu, a korzystając z siły robotycznej landwarowian zabiera ich podatki, więc Wilno musi też ponosić odpowiedzialność za Landwarów”.

Nie wszyscy jednak mieszkańcy Landwarowa są tego zdania. Na przykład, nauczyciele szkół landwarowskich w większości, mimo że po kilka miesięcy nie otrzymują wynagrodzeń, chcą jednak zachowania status quo, bowiem, jak mówią, wynagrodzenie otrzymają kiedykolwiek. Mają jednak wątpliwości co do tego, że w strukturach samorządu stołecznego będą mogli korzystać z ulg i dodatków, jakie obecnie im przysługują.

Niektórzy są natomiast w ogóle obojętni, czy Landwarów będzie w granicach Wilna, czy zostanie pod protektoratem Trok. Mimo tego, walne zebrania, na których są poruszane sprawy Landwarowa, gromadzą tłumy mieszkańców.

Ostatnie takie spotkanie odbyło się właśnie w ubiegłym tygodniu. Wśród obecnych na sali blisko 500 landwarowian nie było ani jednego przeciwnika przyłączenia Landwarowa do Wilna. Ale, jak zauważył organizator tego spotkania poseł na Sejm RL Aleksander Popławski, Landwarów to kilkanaście tysięcy mieszkańców, więc bez wysłuchania zdania każdego z nich nie należy podejmować jakiegokolwiek decyzji w sprawie statusu administracyjnego tego miasteczka.

Zadecydują w plebiscytcie

Po wysłuchaniu informacji specjalistów z wileńskiego departamentu ds. rozwoju miasta oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zebrani postanowili powołać 10-osobową grupę inicjatywną, która zajmie się zbieraniem podpisów landwarowian pod petycją w sprawie zorganizowania w Landwarowie plebiscytu na temat przyłączenia miasteczka do Wilna.

– Musicie sami zadecydować o losie swego miasteczka i, jeśli większość z was przychylnie opowie się za przyłączeniem Landwarowa do Wilna, dopiero wtedy będzie to możliwe – podsumował spotkanie mieszkańców Landwarowa jego organizator.

Stanisław Tarasiewicz

Sylwetka kandydata plebiscytu „Polak Roku 2001”

Pedagog i bizneswoman

Czytelnicy „Kuriera Wileńskiego” po raz drugi zaproponowali kandydaturę Zofii Matarewicz na Polaka Roku. Po reporterskiej wizycie w uroczym domu w wileńskich Karolinkach oraz dłuższej rozmowie i bliższym zapoznaniu się z rodziną Matarewiczów można się przekonać, jak bardzo zasłużone jest to wyróżnienie.

Zofia Matarewicz od 19 lat kieruje przedszkolem „Wilia”, w którym niedawno zostały otwarte pierwsze klasy szkoły początkowej. Z wykształcenia i zamiłowania pedagog nauczania przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

Prywatnie – żona byłego lotnika, obecnie przedsiębiorcy, szczęśliwa matka syna Eryka, studenta II roku Uniwersytetu Technicznego w Wilnie i córki Ermyty, uczennicy dziewiętej klasy Szkoły Średniej im. Jana Pawła.

Ponadto właścicielka firmy „Sofina”, od kilku lat magister pedagogiki, wieloletnia wykładowczyni Uniwersytetu Pedagogicznego, wiceprezes Zrzeszenia Kierowników Placówek Wychowania Przedszkolnego Litwy, członek Światowej Organizacji Praw Dziecka (OMEP).

Po ojcu pani Zofia jest wnuczką represjonowanego przez NKWD zesłańca, następnie ochotnika armii Andersa, podporucznika Miłosza, który brał udział w obronie Monte

Fot. archiwum

Cassino, później obywatela USA, o losie którego napisano książkę.

Przedszkole, którym kieruje pani Zofia, nie tak dawno było bardzo dokładnie sprawdzane przez inspektorę Dziungailienę z wydziału oświaty i spraw socjalnych powiatu wileńskiego, który to urząd raczej trudno posądzić o sympatie do polskich placówek oświatowych w Wilnie. Jednak pani inspektor w wykładzie dla kierowniczek przedszkoli powiatu w Instytucie Doskonalenia Nauczycieli powiedziała, że w ten sposób prowadzonej i urzędzonej placówki pedagogicznej życzyłaby wszystkim litewskim przedszkolom Litwy.

Wiadomo, że do „Wili” uczęszczają dzieci nie tylko z wileńskiej dzielnicy Justyniszki, gdzie znajduje się przedszkole, ale z wielu bar-

dzo odległych miejscowości, w tym też osiedli rejonu wileńskiego, jak Galgi, Awizenie, Bukiszki i in. Widocznie jest znacznie więcej rodziców, którzy chcieliby oddać tu swoje dzieci?

– Obecnie w grupach przedszkolnych i klasach początkowych mamy 250 dzieci. To pełny komplet. Pracuje u nas 60 nauczycieli. W tym roku nie mogliśmy zadowolić wszystkich podań. Szczególnie wielu chętnych zgłosiło się do grup zerowych. Na podstawie danych naszego przedszkola bada się, jak odbywa się integracja polskiej kultury i obywateli polskiej narodowości w litewskim środowisku. Staliśmy się swego rodzaju laboratorium stosowania w procesie wychowawczym dwujęzyczności.

Jako wiceprezes Stowarzyszenia Kierowników Placówek Przedszkolnych Zofia Matarewicz ma sporo dodatkowych obowiązków.

– Owszem, ale dzięki nim poznaję wiele nowości na miarę europejską. Wprowadzić mój 24-letni staż pedagogiczny wielce się przydaje w pracy wychowawczej, chociaż wiedzy nigdy nie jest za wiele. Właśnie jadę do Moskwy z grupą naszych pedagogów, aby wziąć udział w międzynarodowej konferencji na temat przygotowania dzieci do szkoły, gdzie mam wygłosić referat.

Jadwiga Podmostko

„Rysujemy bożonarodzeniowy tort”

I fantazja stanie się jawą...

W tym tygodniu rozpoczęła się akcja zainicjowana przez restaurację („restauracyjka” to optymalny wariant, ponieważ, jak powiedział jej szef, nie chcieli być ani barem, ani restauracją – przyp. autora) „Vilnoja” oraz nowomiejski oddział Związku Liberalistów „Rysujemy bożonarodzeniowy tort” przeznaczona dla wychowanków domów dziecka.

W końcu akcji, tuż przed świętem Bożego Narodzenia, dzieciom przebywającym w sierocińcach oraz domach opieki zostaną sprezentowane świąteczne torty.

O wyglądzie tortów przesądzi nie pomysliwość cukierników, lecz fantazja dzieci. Według Eugenijusa Petronisa, dyrektora restauracji i głównego inicjatora tego fantastycznego pomysłu, najważniejszym celem jest sprawienie dzieciom radości w święta.

– Boże Narodzenie to święto wszystkich, a zwłaszcza dzieci, niezależnie od tego, gdzie mieszkają – czy to w rodzinie, czy w domach opieki – sądzi Petronis.

A jakież święto bez słodczy i tortów, ulubionych łakoci naszych pociech?

Do połowy grudnia wszyscy

mieszkańcy stołecznych domów dziecka mogą rysować takie torty, jakie chcieliby ujrzeć na swym stole w święto bożonarodzeniowe. Ze wszystkich zebranych rysunków zostaną wybrane trzy najładniejsze, najbardziej oryginalne i ciekawe. Zostaną ufundowane trzy nagrody główne. Oczywiście, to będą torty, do których stworzenia prototypami posłużą rysunki dzieci. 8,10 i 12-kielogramowe torty – dzieła artystyczne powędrują do domów dziecka, gdzie mieszkają autorzy najciekawszych rysunków. Eugenijus Petronis zapewnił nas, że inne dzieci też nie zostaną zapomniane i pokrzywdzone – dostaną nieco mniejsze, ale też upieczone na podstawie rysunków – słodkie prezenty. Poza tym dostaną inne, równie miłe upominki.

– Zorganizowaliśmy ten kon-

kurs, by samym dzieciom było ciekawiej i weselej. Chcielibyśmy stworzyć im możliwość bycia artystami, pozwolić odrobinę pomarzyć i po-fantazjować. My zaś postaramy się te fantazje zrealizować – powiedział w rozmowie z „Kurierem” dyrektor.

W tym momencie do akcji zaangażowały się I, II i III Wileńskie Domy Opieki nad Dziećmi. Zdaniem Janiny Stankūnienė, dyrektora II Domu Opieki, zwłaszcza te najmniejsze dzieci entuzjastycznie witały inicjatywę i zabrały się do roboty. I chociaż to jest dopiero początek, niektóre z nich czekają jej finiszu.

Od 7 grudnia rysunki dzieci będą eksponowane obok hotelu „Lietuva” w pomieszczeniu restauracji „Vilnoja”.

Irena Mikulewicz

INTENSYWNY KURS TAŃCA TOWARZYSKIEGO DLA POCZĄTKUJĄCYCH

dla dzieci, młodzieży i dorosłych

W ramach zajęć:

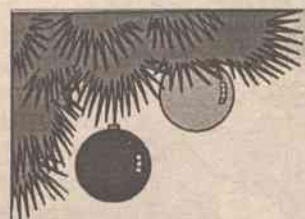
- Tańce standardowe: Walc angielski i wiedeński, Tango, Foxtrot, Quistep;
- Tańce latynoamerykańskie: Cha-cha, Rumba, Samba, Jive;
- Tańce integracyjne.

Miejsce: Szkoła im. Jana Pawła II w Wilnie, ul. Rygos 10
Termin: 30.11 – 2.12. 2001 r.

- Piątek (30.11) – rozpoczęcie o godz. 16.00 dla dzieci i młodzieży, o godz. 18.00 dla dorosłych;
- Sobota (1.12) – 9.00 - 13.00 dzieci i młodzież, 16.00 - 20.00 dorośli
- Niedziela (2.12) – (przed południem) do uzgodnienia.

Odpłatność za całość – dzieci i młodzież – 5 litów, dorośli – 15 litów.
Wszystkie zgłoszenia w godz. 18.00 - 21.30 przyjmuje Halina Kałmyk, pod nr tel. 44 68 25 oraz Julia Darina pod nr tel. 72 39 79.

Serdecznie zapraszam!
Instruktor Zbigniew Żołądziejewski

ZRÓB PREZENT ŚWIĄTECZNY BLISKIEJ OSOBIE!

Sprezentuj świąteczny numer „Kuriera Wileńskiego”, w którym zostaną zamieszczone Twoje pozdrowienia bliskiej Ci osobie!

Od 1 do 19 grudnia włącznie, w każdym numerze „Kuriera Wileńskiego” będziemy drukować „KUPON ŚWIĄTECZNY”. Należy w nim wpisać pozdrowienia osobie, której chcesz złożyć życzenia. Pozdrowienia z wszystkich kuponów, przysłanych lub dostarczonych do redakcji przez naszych Czytelników do 19 grudnia, zostaną zamieszczone w świątecznym numerze „Kuriera Wileńskiego” 22 grudnia!

Konkurs

"Dziewczyna "Kuriera 2001"

Renata Martinkiewicz. Jestem maturzystką Solecznickiej Szkoły Średniej im. Jana Śniadeckiego. Uwielbiam podróże, wieczorne spacerować, dyskoteki do rana. Moją ulubioną porą roku jest wiosna, gdy ożywa cała przyroda.

Atrakcyjne nagrody

Na laureatki czekają trzy nagrody główne. Zostaną wybrane Dziewczyny: "Kuriera" oraz dwie wice (I i II) – nagrody główne; Czytelników, Publiczności, Elegancji, Foto, Talentu. Zostaną również wylosowane nagrody specjalne. Wielkie show z loterią, muzyką, śpiewem, tańcem odbędzie się tradycyjnie 6 stycznia, na Trzech Króli. O godzinie i miejscu imprezy poinformujemy dodatkowo.

Anna Cinkowicz. Jestem uczennicą Szkoły Średniej im. Jana Pawła II. Uwielbiam śpiewać, podróżować, uczęszczam do chóru szkolnego. Lubię czytać książki i słuchać muzyki.

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2001”

Zgłoszenia na wybranego kandydata (-tki) z finałowej dziesiątki, do której weszli ks. Józef Aszkiewicz, Leokadia Januśauskienė, Zygmunt Klonowski, Józef Kwiatkowski, Zofia Matarewicz, Zbigniew Maciejewski, Aleksander Popławski, Hanna Szumilto, Waldemar Tomaszewski oraz Halina Turkiewicz, należy zgłosić na kuponie, który zamieszczamy obok.

Uwaga! Na jednym kuponie (nie kserować!), można wpisać nazwisko tylko jednego kandydata. Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji z dopiskiem „Polak roku”. Na kuponie prosimy wpisać swoje imię, nazwisko i adres, ponieważ każdy kupon będzie uczestniczył w loterii.

Informacja pod nr tel. 60 84 44.

Zgłaszany kandydat:

Imię, nazwisko, adres i telefon zgłaszającego:

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARANY będą dziś chodzić okrężnymi drogami. To, co dotąd było proste, będą komplikować. Ale mogą też zobaczyć koło siebie osoby, których dotąd uporczywie nie potrafiły zauważyć!

BYKI stwierdzą, że wiele rzeczy, za którymi się dotąd uganiali, właściwie już mają. I że tam, gdzie są, jest im całkiem dobrze. A co do spraw praktycznych, to będzie dzisiaj można kupić dobre nagrania, albumy lub biżuterię okazjnie lub z przeceną.

Mocną stroną **BLIŹNIAT** będzie wystrzona uwaga: od razu zauważą nowe okazje, aby coś kupić lub sprzedać; wysledzą ciekawe ogłoszenia w prasie; jak również spróbują zrećznie chronić swoje pieniądze przed podatkiem.

RAKI dziwny splot okoliczności skieruje w miejsca, które znają pewnie od dzieciństwa, i które chciały odwiedzić, ale nie miały dotąd czasu. Uwaga, Raki, może okazać się, że warto podtrzymywać znajomości z kolegami z liceum!

LWY oddawać się będą marzeniom i ulegać pokusom. Zagrożone są portfele Lwów, bo będą przechodzić koło takich towarów i usług, którym nie sposób się oprzeć!

PANNY pomyślą o dość dalekiej jeszcze przyszłości i (jak je znam) zaczną już na zapas kupować prezenty gwiazdkowe! Uwaga, Panny, dziś bardziej niż zwykle grożą omyłki i zapomnianie, więc warto wszystko zapisywać.

WAGI znajdują się w takim położeniu, że choćby nie wiem jak się starały, to i tak nie zadowolą wszystkich, którzy czegoś od nich będą chcieli. Poczucie obowiązku będzie walczyło z potrzebą relaksu.

SKORPIONY kusić będzie wszystko, co miękkie, ciepłe i zapewniające komfort. Będą chętnie przesiadywać w gabinetach z fotelami, a potrzeba odpoczynku i luksusu może im opóźnić ich bieżące ambitne plany.

W duszach **STRZELCÓW** dzisiejszy układ planet obudzi artystyczną nutę. Może to się im przydać, kiedy będą myśleć o urządzeniu mieszkania i upiększeniu swojego otoczenia. Ale nie radzę wam, Strzelce, zbyt pochopnie wszystkiego zmieniać.

Co do **KOZIOROŻCÓW**, to ich praktyczny, gospodarski rozsądek będzie podpowiadał jedno, a ich lekkomyślność (albo wręcz nawiedzeni) znajomi, współpracownicy lub członkowie rodziny – coś zupełnie innego. Ja na waszym miejscu, Koziorożce, byłbym głuchy na namowy!

WODNIKI trochę wyhamują swój rozpęd w sprawach, którymi się zajmują. Dojdą do wniosku, że coś może poczekać, że warto dać sobie czas do namysłu, a ciału i duszy zapewnić odrobinę relaksu.

RYBOM przybędzie poczucie pewności siebie, przekonanie, że mają rację. Tak trzymać, Ryby, w tym stanie umysłu jesteście w stanie dokonać więcej i pójść dalej. Tylko nie wykonujcie nieprzemysłanych ruchów.

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo urządzonych apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

Tel./faks 370 2 75 24 95
E-mail: arsviva@post.omnitel.net
Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva

HOTEL ARS VIVA

URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

Litewskie Radio

zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

Uśmiechnij się

Czuczka-sierżant mówi do żołnierzy:
– Dzisiaj jednak kopie my od płotu do lokacji. Z topatami jestem umówiony.

Spotkali się Ruski i Czuczka.

– Przebac mi, Fiedka – mówi Ruski – o ile potrafisz, ja wczoraj spałem z twoją żoną.
– Nie szkodzi, ja z nią śpię codziennie.

Czuczka idzie po schodach trzymając w ręku talerz zupy.

– Uwważ, byś nie upadł – mówi Ruski.
– Nie upadnę, przecież trzymam się talerza.

Czuczka wybiera się do Moskwy. Koledzy radzą mu kupić walizkę.

– A po co?
– Położysz tam koszulę, spodnie.
– A w czym ja pojedę?

LIETUVA

ul. Pylimo 17

REPERTUAR NA 28
LISTOPADA

WIELKA SALA

„Moskwa” 29.11 – godz. 17.15; Rosja, dramat. Reż. Aleksandr Zeldowicz, wyst. Ingeborga Dapkūnaite, Aleksandr Balujew, Tatjana Drubicz, Natalia Koliakanowa.

„Jurassic Park III” 29.11 – godz. 11.15, 13.15, 15.15, 20.00, 22.00; USA, film przygodowy. Reż. Joe Johnston, wyst. Sam Neill, William H. Macy, Tea Leoni, Laura Dern.

Wejściówka do WIELKIEJ SALI – 10 Lt. W poniedziałki – 5 Lt.

W dniach pracy do godz. 14.00 – 8 Lt. Dzieciom do lat 10 na filmy dla dzieci – 5 Lt.

SALA 88

„Shrek” 29.11 – godz. 12.00, 20.00; USA, komedia animowana. Oficjalny pretendent w kolejce do Oskarów. Reż. Andrew Adamson i Vicky Jenson. Głosu bohaterom kreskówki użyczyli Cameron Diaz, Eddie Murphy, Mike Myers.

„Moulen Rouge” 29.11 – godz. 13.45, 21.45; Australia/USA, melodramat. Reż. Baz Luhrman, wyst. Nicole Kidman, Ewan McGregor, John Leguizamo.

„Uparta blondynka” 29.11 – godz. 16.00; USA, komedia. Reż. Robert Lucetic. Wyst. Reese Witherspoon, Luke Wilson, Salma Blair.

Wejściówka do SALI 88 – 10 Lt. W dniach pracy do godz. 14.00 – 8 Lt. Dzieciom do lat 10 na filmy dla dzieci – 5 Lt.

Powrót komisarza Henryka Surowicza w stare progi

Rewir spokojniejszy, ale większy

W styczniu przyszłego roku minie rok, jak Henryk Surowicz zaczął pełnić obowiązki głównego komisarza wileńskiego komisariatu policji nr 1 (przy ul. Kalwaryjskiej). Przedtem Surowicz obejmował takie same stanowisko w komisariacie policji nr 3, którego szefem jest obecnie Lucja Borusevičienė, jedyna w Wilnie kobieta komisarz.

— Praca ta sama, tylko w większym zakresie. Więcej pracuje tu ludzi, większe obsługujemy terytorium, więc i przestępstw popełnia się więcej. Mamy ich (przestępstw) więcej niż notuje główny komisariat w Szawlach czy też popełnia się w połowie Kłajpedy! Co prawda, kadry naszego komisariatu zmniejszyły się z 246 osób do 211. Nasz komisariat dodatkowo obsługiwało 70 funkcjonariuszy wileńskiej służby patrolowej, obecnie — 50 — odpowiada Henryk Surowicz na pytanie o tym, jakie różnice zauważył między swoją poprzednią pracą, a obecną. Jedno się na pewno nie zmieniło: i w poprzednim rewirze, i w obecnym znajduje się rynek — przedtem Hala, teraz Kalwaryjski.

— Rynek ten większej pogody nie robi, ponieważ notuje się na nim przeważnie przestępstwa administracyjne. Kieszonkowcy mają tu mniej do roboty, bo ludzie noszą ze sobą coraz mniej pieniędzy. Natomiast tutaj „nie mam” ani masy obokrajowców, ani urzędu prezydenta i gmachu rządu, ani kierowników firm, nad którymi w razie czego od razu „wyrastał dach”, ani Starówki, na której dokonuje się bardzo dużo przestępstw. Jednym słowem, jest tu spokojniej, chociaż pracy więcej, ponieważ do Wilna dołączono część terytorium sąsiednich, należących przedtem do rejonu wileńskiego — stwierdza Henryk Surowicz.

Złodzieje prestiżowej dzielnicy

— Niedawno zatrzymaliśmy kilka grup przestępczych, grasujących w prestiżowej dzielnicy Zwierzyniec. Jedną z grup zajmowała się kradzieżami z bardzo drogich samochodów. Zatrzymaliśmy czterech członków tego gangu, dwóch jeszcze poszukujemy — opowiada o swej codziennej pracy komisarz.

... Gdy został zatrzymany pierwszy z podejrzanych, pokazano go w telewizji, apelując do mieszkań-

ców, by zwracali się na policję, jeśli rozpoznają w nim swego krzywdziciela. Wówczas jego współnik, przebywający na wolności i oglądający właśnie swego kumpla w telewizji, postanowił dokonać „aktu zapobiegawczego, czy też zastraszającego” — wybił szyby w domu jednego z poszkodowanych i podpalił samochód Skoda Felicia. Auto spłonęło, a przy „okazji” zapalił się od niego inny samochód, zupełnie „niewinny”.

— Ci sami kradli również z różnych firm i instytucji. Wykryliśmy ogółem ponad 30 przestępstw. Straty poszkodowanych sięgają 22.000 litów — kontynuował Surowicz.

Skradzione rzeczy — przez reklamę

Na konto drugiej grupy złodziei policja zanotowała 17 kradzieży z samochodów. Przestępcy wybierali auta najdroższe, wydzierając z nich nie mniej drogie radiomagnetofony, kosztujące ponad 1.000 litów, które sprzedawali za marne 100–200 litów. Mieli trzy sposoby zbytu: cygański tabor (narkotykowy barter), taksówkarze i reklama w gazecie „Alio reklama” — mówił Henryk Surowicz.

Niedawno policjanci z komisariatu nr 1 zatrzymali jeszcze jedną przestępczą grupę, składającą się z trzech osób. Jeden z członków gangu był kierowcą. Za to, że woził resztę na miejsce przestępstwa, otrzymywał 30 litów. Kradli najczęściej w Szeszkini, Żyrmunach, Wirszuliskach, na Antokolu, Zameczku, Starówce. Jeden z nich był już karany, drugi również znany policji. Zajmowali się też wrywaniem torebek u kobiet i obrabowywaniem pijanych. Skradzione rzeczy sprzedawali w taborze cygańskim. Głównym jednak miejscem zbytu był kiosk w Gariūnai.

— Znaleźliśmy tam około 100 skradzionych radiomagnetofonów lub ich części. Pokazaliśmy te przedmioty w telewizji: wiele osób rozpoznało wśród nich własne. Co prawda, byli i tacy, którzy próbowali „dopasować” cudze radiomagnetofony czy części, szczególnie te najdroższe — śmieje się komisarz.

Przyjaźń, winogrona i wspomnienia

Tuż obok, ale już na ul. Manto, znajduje się komisariat policji rejo-

— Praca ta sama, tylko w większym zakresie. Więcej pracuje tu ludzi, większe obsługujemy terytorium, więc i przestępstw popełnia się więcej — twierdzi główny komisarz KP nr 3 Henryk Surowicz
Fot. archiwum

nu wileńskiego. Zapytaliśmy pana Henryka, czy istnieje takie coś, jak współpraca, a nie tylko przyjaźń, między komisarzem Surowiczem a Popławskim?

— Jeśli zachodzi taka potrzeba, jeśli mamy jakiś „interes” w rejonie, a rejon u nas — czemuż nie! — odpowiedział Surowicz.

Zmiana tematu.

Pisaliśmy już o panu Henryku, że pasjonuje się historią. Skąd bierze czas na czytanie historycznej lektury oraz prasy — nie chciał tego zdradzić. Udało się też, chociaż z trudem, dowiedzieć, że komisarz w wolnym czasie bawi się w ogrodnika: posadził pod Jaszunami winogrona. O wynikach tej działalności może Henryk Surowicz nas uprzejmie poinformować, gdy nastąpi czas zbioru plonu...

I tu mała dygresja: większość funkcjonariuszy nieuchronnie „ciągnie” do natury: komisarz wileńskiej policji kryminalnej hoduje róże, nadkomisarz rejonu wileńskiego zajmuje się pszczelarstwem. Teraz mamy jeszcze Polaka — komisarza z winogronami. Ano nic dziwnego, po tak ciężkiej pracy tylko przyroda potrafi rozluźnić i uspokoić.

Dodajmy jeszcze jeden fakt z biografii pana Henryka: w komi-

sariacie policji nr 1 pojawił się już po raz trzeci (do trzech razy sztuka?). Pierwszy raz w 1978 r. — kiedy pracował tu jako inspektor dzielnicowy, w latach 1986–91 — jako starszy inspektor. I teraz wrócił tu jako komisarz główny.

Komisarz poszukuje sponsorów

— Być może ktoś usłyszy ten głos wołającego na pustyni i odezwie się — nie bardzo jednak pewnie mówił komisarz. — Bardzo potrzebujemy sponsorów: to, co przypada na nasz komisariat, to są lzy. Brakuje nam transportu, chronicznie — komputerów, które w naszej pracy są wprost nieodzowne, brakuje też pieniędzy na nabycie niezbędnych rzeczy, dla przykładu — materiałów oraz literatury metodycznej i prawnej. Nie wspomnę już o remoncie w komisariacie. W ogóle, policja jest wprost chora na niedostateczne finansowanie — to, co powiedział Surowicz, nie jest odkryciem Ameryki, ale chyba nie każdy „gospodarz” tak poważnej instytucji, jaką jest policja, odważy się publicznie prosić o pomoc (rodaków?!).

Irena Litwin

Zastosowano areszt domowy Prawie wolne

Wobec podejrzanych w sprawie sprzedaży dzieł sztuki z kolekcji zamordowanego księdza Ričardasa Mikutavičiusa Ony Daujotienė i jej córki Diany Djačenkienė zastosowano areszt domowy.

Zdaniem prokuratora Rolandasa Tilindisa, podejrzane nie muszą przebywać w areszcie. Daujotienė i jej córka mogą opuścić swoje mieszkania tylko na 4 — 5 godzin w ciągu doby.
Opr. I. L.

Ogłoszono wyrok

Skatowany na śmierć

Za pobicie ze śmiertelnym skutkiem starszej osoby Wileński Sąd Okręgowy w bieżącym tygodniu skazał mieszkańca rejonu sołecznickiego Remigijusa Marcinkonisa na 8 lat pozbawienia wolności.

17 maja do domu Romualdasa Gerasimovičiusa we wsi Mišuniai przyjechała jego siostra z przyjacielem Marcinkonisem. Podczas libacji matka gospodarza, poskarżyła się,

że innego jej syna, Iwana często biją i krzywdzą jego konkubina Danguolė Suma i jej rodzice Józefa i Stanisława Čipliai. Po tej skardze Marcinkonis, Gerasimovičius oraz jego matka udali się do Tietiańc, by wyjaśnić stosunki. Skończyło się na tym, że Marcinkonis uderzył Čiplysa po twarzy, bił do tej pory, aż ten upadł na podłogę. Mężczyzna zmarł później w szpitalu.
Opr. I. L.

Kryminały

Wypadek drogowy

W Poniewieżu we wtorek podczas pełnienia służby w wypadku drogowym zginął policjant. Jeszcze jeden funkcjonariusz został ranny. Samochód Honda Civic, prowadzony przez 24-letniego Mindaugasa Caporkusa, inspektora dzielnicowego komisariatu policji nr 2 w Poniewieżu, wyjechał na przeciwległy pas ruchu drogowego i zderzył się z samochodem Opel Ascona, jadącym w przeciwnym kierunku. Podczas wypadku zginął Caporkus. Jadący razem z nim 26-letni kryminalistyk doznał złamania obojczyka.

Na komendanta — ogniem

Wczoraj w nocy, w rejonie szlucimskim spalił się dom, budowany przez komendanta jednostki straży pożarnej. Gdy przybyła straż pożarna, budynek już był całkowicie zniszczony, konstrukcja dachu zapadła się do wnętrza. Właściciel, Kęstutis Šarka powiedział, że z domu i przyległego garażu zostały tylko pęknięte ściany. Poszkodowany oświadczył, że było to na pewno podpalenie przy użyciu benzyny. Komendant podejrzewa, że mogli mu to zrobić w odwecie byli podwładni.

Pieniądze dla Białorusinów

Funkcjonariusze wydziału badań przestępstw ekonomicznych wileńskiego Głównego Komisariatu Policji zatrzymali w tym tygodniu trzech podejrzanych o rozprzestrzenianie w okolicach dworca fałszywych pieniędzy. Skonfiskowano nieprawdziwe banknoty, ich wzorce, komputer, drukarkę oraz dyskiety z programem produkcji pieniędzy. Wszyscy zatrzymani są mieszkańcami Rudomina (rejon wileński). Dwaj z nich są uczniami. 14-letni V. P. i M. R. oraz 23-letni bezrobotny J. Z. zostali osadzeni w areszcie. Jak podaje policja, banknoty o nominale 20 i 100 litów na pierwszy rzut oka wyglądają jak prawdziwe, wydaje je tylko jakość papieru. Fałszywymi pieniędzmi próbowano rozliczyć się z Białorusinami handlującymi na Rynku Hale.

Pogranicznik-przemysłowiec

W tym tygodniu na granicy z Białorusią w rejonie sołecznickim zatrzymano podejrzanego o przemyt cukru litewskiego pogranicznika. W samochodzie 33-letniego Zenona Grydziuski znalaziono 25 worków cukru. Na dodatek pogranicznik był nietrzeźwy. Obecnie trwa dochodzenie służbowe, funkcjonariusz został usunięty ze stanowiska.

„Torebkarz”

Kłajpedzka policja jest zaniepokojona tym, że w mieście grasuje złodziej, „specjalizujący się” w kradzieży damskich torebek z samochodów. W okresie październik — listopad z samochodów skradziono 5 takich torebek. Niewątpliwie, iż działa ta sama osoba. Okradzione kobiety ogółem oceniają straty na kilka tysięcy litów. Ostatnio, we wtorek, z samochodu Opel Frontera, złodziej skradł torebkę księgowej pewnej spółki. Straty kobieta oceniła na 10 000 litów. Ofiarami złodzieja stały się także znana adwokat i kierowniczka pewnej firmy.

Opr. I. L.

W tym tygodniu policja ochrony zatrzymała Edgarasa L. (ur. w 1985 r.), który razem z kolegą dokonał napadu na aptekę przy ul. Asanavičiūtės w Wilnie. Mężczyźni wybiłszy szybę w gablocie i skradli medykamenty. Wspólnik uciekł z towarami, który jednak w większości okazał się atrapą. Co ciekawe, tej zimy ci sami chłopcy byli zatrzymani przez policję ochrony, gdy wybiłszy szybę w budującym się Domu Polskim w Wilnie. Inf. własna
Fot. Wasilij Bondarew

Wyprawa uczniów ze szkoły im. Antoniego Wiwulskiego

W stolicy narciarstwa polskiego

Pamiątkowe zdjęcie do albumu

W dniach od 3 do 9 listopada bieżącego roku piętnastoosobowa grupa uczniów z klasy 10 Szkoły Podstawowej im. Antoniego Wiwulskiego przebywała w Szczyrku – stolicy narciarstwa polskiego.

Radość nieopisana, przecież jedziemy w góry! Zaprosił nas Związek Młodzieży Wiejskiej na siedmiodniowe warsztaty szkoleniowe „Środowisko naturalne Polski i Litwy – poznanie i potrzeba chronienia”.

Gdy u nas już było tak bardzo „listopadowo” na dworze, tam, na południu Polski, zastaliśmy jeszcze resztki złotej polskiej jesieni: złoto, czerwień i mosiądz na zboczach gór. Głęboko wdychaliśmy czyste górskie powietrze i cieszyliśmy się pięknym krajobrazem podczas lic-

nych pieszych i autokarowych wycieczek krajoznawczych.

Podczas naszego pobytu w Beskidach mieliśmy również okazję do zwiedzenia Koniaków – stolicy koronkarstwa polskiego, niewielkiej, górskiej wsi słynącej szeroko w świecie z misternych, sztyklowanych koronek, które umieją wyrobić tam niemal wszystkie starsze i młodsze kobiety. Początkowo koronki wykorzystywano jako element czepca w góralskim stroju męzkiej, później natomiast zaczęto tworzyć koronkowe serwetki, kołnierzyki, wstawki, rękawiczki, bluzki i sukienki, a w tych ostatnich z pewnością chętnie paradowałaby nawet największa elegantka, są bowiem niesamowicie piękne.

Warsztaty szkoleniowe przewidywały również wykłady (przecież coś musi zastąpić lekcję!), podczas których dowiedzieliśmy się o tym, jaki jest stan środowiska w Polsce, jak są rozstrzygane problemy jego ochrony. Okazało się, że w czymś potrafimy być lepsi od Zachodu, ostatnio podziwianego przez nas – a mianowicie, nasza przyroda nie jest tak skażona jak ich, np. w Belgii zostały tylko 4 bociany, gdyż wszystko jest zatrute różnymi chemikaliami.

Dlaczego wszyscy lubimy podróże? Między innymi dlatego, że dają możliwość poznania nowych ludzi. My również w ciągu tych kilku dni świetnie spędziliśmy czas z młodzieżą z Częstochowy: mieliśmy wieczorek zapoznawczy, konkursy ekologiczne, dyskoteki i w końcu niepowtarzalną „zieloną” noc, gdy pasta do zębów pełniła nieco inne funkcje niż zwykle.

Jesteśmy bardzo wdzięczni naszemu wychowawcy – Władysławowi Wojniczowi, który był organizatorem tej wycieczki, za troskę i opiekę. Marzymy też o tym, że zimą uda się nam znów zobaczyć Szczyrk i góry, gdyż otrzymaliśmy zaproszenie na zimowe igrzyska dla Polaków mieszkających poza granicami Rzeczypospolitej. Podróże kształcą, więc zwiedzajmy świat!

Agata Matarewicz
uczennica 10 klasy
Fot. archiwum

Nowa tradycja w szkole

Pasowanie na... ucznia

Za oknem chłodna jesień. A u nas podniecenie i uroczysty nastrój. Właśnie dzisiaj w naszej szkole im. Szymona Konarskiego po raz pierwszy odbędzie się pasowanie pierwszaków na uczniów.

Do tego święta obie klasy bardzo starannie i długo się przygotowywały. Pierwszoklasiści uczyli się pisać i czytać, poznawali prawa i obowiązki ucznia, zapoznali się z życiorysem patrona szkoły, złożyli kwiaty przy jego pomniku. Piąta klasa z wielkim zaangażowaniem szykowała przedstawienie pt. „Bajka” dla pierwszaków.

Uroczystość rozpoczęła piąta klasa. Potem występ mieli pierwszoklasiści, którzy zaprezentowali, jak pięknie potrafią deklamować i śpiewać. Następnie odczytano list – po-

stawienie ucznia piątej klasy do pierwszaka. Potem starosta 5 klasy odczytał przyrzeczenie, na które pierwszacy uroczysto odpowiedzieli „Przyrzekamy”. I oto moment kulminacyjny – Krystyna Kratkowska, wicedyrektor szkoły, dotyka głosem piórem każde dziecko pasujące na ucznia. Pierwszacy byli tak przejęci, a rodzice wzruszeni, że widzieliśmy w ich oczach łzy. Potem były upominki i przedstawienie „Bajka”.

Chcielibyśmy serdecznie podziękować naszej pani Teresie Maśalskiej, naszej byłej pani, a teraz już wychowawczyni 1b klasy i naszej nowej wychowawczyni Renacie Chmielewskiej.

W imieniu uczniów 5b
starosta klasy
Regina Tomaszewicz

Praktyka i szkolenie w Polsce

Podróże ciekawe i kształcące

Już od wielu lat studenci Wileńskiej Wyższej Szkoły Rolniczej mają możliwość wyjazdów na praktyki i szkolenia do Polski.

W październiku br. na taką wycieczkę „roboczą” wyjechał 1 rok organizatorów turystyki wiejskiej ze swym kuratorem Alojzym Grydziem i wykładowcami Anną Adamowicz i Michałem Traszczynskim. Do Polski udali się także pracownicy Centrum Doradztwa Rejonu Wileńskiego oraz gospodarze rejonu sołectniczego, trockiego i wileńskiego, zainteresowani możliwością rozwoju turystyki wiejskiej. Głównym celem wyprawy były nie tylko wykłady i zapoznanie się z działalnością stowarzyszenia „Ziemia Sejneńska”, ale przede wszystkim zwiedzanie zagrod agroturystycznych, których jeszcze nie mamy zbyt wiele na Wileńszczyźnie. W ciągu trzech dni nie tylko zachwycaliśmy się pięknymi zagrodami agroturystycznymi w okolicach Sejna oraz zwiedziliśmy Kłasztór Kamedułów na Wigrach, ale także zaprzyjaźniliśmy się z młodzieżą polską na dyskotekę, specjalnie dla nas zorganizowaną.

W niedzielę przed wyjazdem do domu, po dwóch dniach spędzonych na intensywnej pracy, wszyscy uczestniczyliśmy we Mszy św.

w przepięknej Katedrze Sejneńskiej.

Po przekroczeniu granicy postanowiliśmy zwiedzić jeszcze Druskienniki oraz park w Grutach – miejsce, gdzie zostały zebrane relikwie z okresu sowieckiego. Ta wycieczka również nam się udała.

Cieszymy się niezmiernie, że w przyszłości będziemy odbywać praktyki w gospodarstwach należących do Stowarzyszenia „Ziemia Sejneńska”, które będą trwać już nie 3 dni, ale 4 tygodnie.

Dzięki praktykom w Polsce zrozumieliśmy wagę agroturystyki w rozwoju regionu, szkolenia były pomocne w zapoznaniu się z naszą przyszłą specjalnością. Większość z nas była zachwycona odwiedzonymi zagrodami i pomyslowością ich gospodarzy. Poznanie tych ludzi i ich działalność zachęciło nas do dalszej nauki, poznawania tajników pracy z turystami, którzy mogą być źródłem dodatkowego dochodu dla naszego regionu.

Dziękujemy prezesowi Stowarzyszenia „Ziemia Sejneńska” panu Eugeniuszowi Klimancowi, który nie tylko zorganizował nasz pobyt, ale także potrafił nas przekonać, że agroturystyka na Wileńszczyźnie też może i musi się zacząć rozwijać.

Elżbieta Minowicz

Wieczorki zapoznawcze, konkursy, zabawy — wszystko to było

Wrażenie z kursu dla polonistów

Wypróbowanie własnych sił

Nauczyciel polonista boryka się w swojej codziennej pracy z wieloma problemami: jak włożyć w „młode głowy” wiedzę i kształtować wrażliwość literacką młodzieży, uczyć samodzielnego myślenia oraz wychować świadomego odbiorcę kultury. Na szczęście, polonista nie jest pozostawiony sam na sam ze swoimi kłopotami.

14-16 listopada odbyła się II sesja kursu dla nauczycieli-konsultantów w dziedzinie profilowanego nauczania języka polskiego.

W pierwszym dniu zapoznaliśmy się ze szczegółowym planem zajęć. Starszy specjalista Ministerstwa Oświaty Alicja Barbara Kosiniené zachęcała do aktywnego udziału w kursie, poinformowała o przewidzianym seminarium dla nauczycieli pracujących z dziećmi niepełnosprawnymi (przeprowadzą je w lutym-marcu metodycy z Lublina). Następnie wykładowczyni WUP Henryka Sokolowska przeprowadziła zajęcia dotyczące przygotowania do egzaminu z języ-

ka polskiego w ramach kursu szkoły podstawowej. Zmian w przeprowadzeniu egzaminu nie ma, jednak możliwości nauczycielskiej pomocy uczniowi w przygotowaniu się do tej próby wzrastają razem z doświadczeniem. Pani Henryka ukierunkowała nas do pracy z tekstem, rozwijaliśmy umiejętność stawiania związanych z tekstem pytań na podstawie opowiadania S. Mrożka „Wina i kara”. Wybór tekstu nie był przypadkowy: zmusił nas do refleksji nad metodami pracy i do rozważania nad zależnością metod i rezultatów.

Wielu nauczycieli interesował egzamin maturalny – w jego trybie bowiem zaszły zmiany. Część ustna została oddzielona jako zaliczenie, które odbędzie się w szkołach 9-10 maja.

Współczesna szkoła musi szukać form łamiących stereotypy.

Z autorką podręcznika dla klasy 7 Janiną Kuckiené poznaliśmy tajniki dramy jako metody nauczania i wychowania. Zabawa

w Czerwonego Kapturka dała nam dużo do przemyślenia, stworzyła wiele możliwości: interpretacyjnych, pracy twórczej, pracy słownikowej, umiejętności panowania nad sytuacją stresową, wychowawczych.

Doświadczenie i materiały, jakie otrzymaliśmy w tym dniu, aktywizują do praktycznego wypróbowania własnych sił, tym bardziej, że zajęcia można dostosować do różnego wieku uczniów.

15 listopada spotkaliśmy się w Gimnazjum Adama Mickiewicza. Z niecierpliwością i wielkim zainteresowaniem czekaliśmy na wizytowanie lekcji prowadzonych przez znane i szanowane panie, autorki podręczników, nauczycielki wielu olimpijczyków. Nasze oczekiwania sprawdziły się całkowicie.

Nauczycielka Aneta Polakiewicz na lekcji w klasie 10 zademonstrowała, jak trzeba szykować młodzież do wypracowania egzaminacyjnego. Lekcja przebiegała rzeczowo, konkretnie, sprawnie, żywo

i owocnie. Uczniowie wykazali sporą erudycję i aktywność.

Na lekcji nauczycielki Ludmiły Siekackiej po prostu się czuło powiew skrzydeł Muz. 10 klasa humanistyczna pod życzliwym kierownictwem pani Ludmiły pracowała nad wyrobieniem umiejętności pisanie reportażu. Uczniowie pracowali z wielkim zaangażowaniem.

Lekcje, które obejrzelśmy, dały wiele satysfakcji wszystkim nam i będą inspiracją do twórczej pracy nauczycieli-wizytatorów.

Ostatni dzień kursu spędziliśmy w szkole średniej w Niemieżu. Jest to szkoła trójjęzyczna (litewsko-polsko-rosyjska). Spotkano nas bardzo życzliwie. Niestety, musieliśmy się rozdzielić, by udać się na jedną z dwóch proponowanych lekcji. Nauczycielka Bożena Bieleninik zapraszała na „Zabawę w teatr” z 5 klasą, a Beata Polakowska z 7 klasą zgłębiała temat „W czym tkwi piękno i radość przyjaźni” na podstawie fragmentu z „Małego Księcia”. Lekcje wykazały dobry poziom na-

uczycielek, umiejętność stosowania nowoczesnych metod nauczania, twórcze podejście do pracy. „Każde dziecko, bez względu na swoje zdolności, jest szczęśliwe, radosne i rozwija się, kiedy tworzy” – te słowa A. Einsteina mogłyby być mottem naszego pobytu w Niemieżu. Obejrzelśmy też koncert szkolnego zespołu „Niemieżanka”.

W miłej atmosferze podsumowaliśmy nasze osiągnięcia na tym kursie. W imieniu piętnastoosobowej grupy słuchaczy pragnę podziękować paniom Barbarze Kosiniené i Ricie Brazauskiené za zorganizowanie takiego kursu dla polonistów, a pani Barbarze – za ciągłą troskę o wysoki poziom doskonalenia zawodowego nauczycieli. Jesteśmy wdzięczni też dyrekcjom i nauczycielom Gimnazjum im. Adama Mickiewicza oraz Niemieżańskiej Szkoły Średniej, którzy udostępnili nam możliwość uczestniczenia w lekcjach.

Lilia Kutysz
uczestniczka kursu

„Dobry początek” w Szkole im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach

Łączność szkoły i rodziny

Szkoła Średnia im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach już od czterech lat „praktykuje” metodę nauczania „Dobry początek”. Choć niejednokrotnie nasz dziennik o tym pisał, powróćmy raz jeszcze do tego tematu, albowiem nawet nadmierna wiedza o szkole i tym, jaką pełni misję, jak sądzę, nikomu nie zawadzi.

— Niniejsza metoda polega na współpracy z rodzicami oraz na tym, że dzieci są nauczone w toku gry, w toku zabaw. Równolegle z materiałem programowym, ogarniamy inne tematy i dziedziny. Już w pierwszej klasie mówiliśmy o olimpiadzie w Sydney. Dzieci otwierały książeczki, pokazywały to miejsce na mapie.

Cieszymy się też bardzo, że możemy wykorzystywać materiały z „Kuriera Wileńskiego”. Spero tematów czerpiemy z „Pocopotka” — opowiada o swej pracy wychowawczyni klasy 2a Jadwiga Sinkiewicz.

Dobry początek współpracy

„Dobry początek” jest w pewnym stopniu początkiem również dla rodziców, których rola w tej metodzie nauczania jest bardzo ważna.

Jeżeli dzieci mają zaplanowane zgłębianie wiedzy, na przykład o rasach psów, do szkoły są zapraszani rodzice, oczywiście, ze swoimi czworonogami. Wtedy — na żywo — nauka daje się znacznie łatwiej. Do lepszego poznania świata otaczającego przyczyniają się również wycieczki poznawcze. Jak opowiedziała pani Sinkiewicz, jej klasa ostatnio odwiedziła malarkę Annę Krepesztul.

Uczniowie z nauczycielką jeździli też do Dziewieniskiego Parku Regionalnego. Od dziecka mali mieszkańcy Solecznik i okolic zdobywają wiedzę o rodzinnych stronach.

Współpraca pomiędzy rodzicami, nauczycielami i uczniami jest naprawdę bardzo budująca i prężna. Rodzice nie żałują czasu, by wstąpić do szkoły i podzielić się swoim doświadczeniem. Tatuś Marka jest dziennikarzem. Przychodził tu i opowiadał o swej pracy. Przeprowadzał wywiady z dziećmi. Pani, która pięknie robi kwiaty z materiału naturalnego, przeprowadziła lekcję i nauczyła dzieci tej wspaniałej umiejętności. Natomiast mama Stasia ma kamerę wideo, toteż nie tylko zapoznała dzieci z możliwościami tej wymyślnej „maszyny”, ale ciągle tworzy kronikę wszystkich wspólnych imprez.

— Małe dzieci mają wielką chęć do nauki. I... potrzebują naprawdę

Lekcja z udziałem rodziców. Zdaniem Stanisławy Molienė, wicedyrektor szkoły w Solecznikach, taki sposób nauki i jednocześnie zabawy jest bardzo pomocny w zdobywaniu wiedzy

bardzo wiele od nauczyciela. Skoro znalazły się w tej właśnie klasie, potrzebują czegoś nadzwyczajnego — mówi pani Jadwiga.

Od klasy do klasy

Następnymi drzwiami, do których zapukaliśmy, była klasa 1a. Wychowankowie dwóch pań: Jolanty Wołosewicz i Eryki Pietkiewicz przywitani nas bardzo grzecznie i głośno. Jak się okazuje, uczniowie tej szkoły, jak też klas początkowych, często przyjmują u siebie gości. Ba, nawet dostojnych ministrów ze stolicy!

Kiedy gościły u siebie ministra oświaty, zaśpiewały mu piosenkę litewską „Kodėl dabar taip sunku gyventi...”

— Kiedy pytaliśmy ministra, jak nam wytrwać i normalnie pracować, minister zapytał: „A dlaczego wam ciężko żyć?”. No to dzieci zaczęły mówić, że potrzebują komputerów itd., itd... — mówi Irena Sworobowicz, wychowawczyni najstarszej z klas początkowych — 3a.

Ciekawie, czy minister zapamięta prośby uczniów tak, jak słowa piosenki.

Ale goście bywają tylko od czasu do czasu. A na co dzień jest odpowiedzialna, trudna praca.

Po trzech miesiącach nauki pierwszacy już umieją czytać, liczyć do dwudziestu. Kiedy wpadliśmy do pierwszaków, byli świeżo po pierwszym w życiu sprawdzianie z matematyki.

— Dzieci spisały się bardzo dobrze. Jeden, dwa błędy — to najczęściej. Każdy się stara i osiągnięcia mamy bardzo dobre. I rodzice są bar-

dzo zadowoleni, i my, nauczyciele, również — dzieli się swą radością wychowawczyni Jolanta Wołosewicz.

Zresztą, jak przyznaje pani Jolanta, bez pomocy rodziców nie byłoby żadnej pracy. Wszystko to, co widzimy w klasie, wykonali rodzice.

Drewnianą gablotę na ścianie zrobił pan Stanisław Wojtonis. Jeżeli zaś chodzi o sam proces nauczania, to tu również udział i pomoc rodziców są bardzo widoczne.

Bajeczka o brzoźce i wędrowka maskotki

— Dlaczego brzoźka ma czarne paski? Dawno, dawno temu żył sobie chłopczyk, który bardzo chciał zrabować pewne drzewo. Ale był ciągle za mały, by to zrobić. Mimo to próbował. Próbował tak długo, aż na drzewie powstały takie czarne, wąziutkie paski... — opowiada bajeczkę własnej twórczości Ernesta Lenkiewicz, uczennica 3a.

Uczniowie tej klasy, ostatniej, którą odwiedziliśmy, podobnie jak dwóch poprzednich, też pracują na zasadzie „Dobrego początku”. Tu w nawiązaniu łączności pomagają również zabawki: misiaczki, słoniki i inne puszyste zwierzątka.

Dopóki wędrują po domach, uczniowie wspólnie z mamą i tatą opracowują treść wędrowki, którą

odbywała kiedyś rodzina. Następnie zaś mamusia albo tatuś znajdują czas, by przyjść do klasy i opowiedzieć o tej wycieczce. Każda rodzina przychodzi w ciągu całego roku raz w tygodniu i opowiada o tym.

Zdaniem Ireny Sworobowicz, bardzo owocne są zebrania rodzicielskie. Rodzice układają swoje prawidła pracy: dla siebie i dla swoich dzieci — w jaki sposób się zachowywać, w jaki sposób pracować.

— Zaproponowałam, by pracować w trzech ogniwach. I tak w ogniu gospodarczym pracują: w turystyczno-rozrywkowym — planują różne rozrywki, decydują, kiedy zrobić remont, w jaki sposób i skąd wziąć środki. Jest też ogniwo zdrowotne — dbające o naszą czystość — przynoszą do klasy mydło, serwetki. Ogniwa ze sobą współpracują i koordynują swe działania. Co miesiąc zbieramy się na takie wywiady w klasie, gdzie mówię o osiągnięciach w nauce, a rodzice dyskutują o sprawach ogólnych nurtujących nas — podkreśla wychowawczyni.

Życzę dobrego dnia

Na zakończenie naszej wędrowki po klasach początkowych szkoły im. Jana Śniadeckiego udaliśmy się na lekcję języka litewskiego w innej drugiej klasie. Właśnie tu odbywała

się lekcja z udziałem rodziców. Przyszły tylko dwie mamy i opiekunka jednego z uczniów z Domu Dziecka. Potem wszyscy w kółku: i nauczycielka, i dzieci, i przybyłe mamusie rozmawiali po litewsku, śpiewali, życzyli sobie zdrowia, dobrego humoru i dobrego dnia...

Jak powiedziała Stanisława Molienė, wicedyrektor szkoły w Solecznikach, taki sposób nauki i jednocześnie zabawy jest bardzo pomocny w zdobywaniu wiedzy.

Dzieci są bardzo chłonne. Można je wiele nauczyć. Nauczycielowi, gdy widzi zapal ucznia do nauki, jest stokrót łatwiej pracować. Zdaniem naszych rozmówczyń, w znacznym stopniu przyczynia się do tego „Dobry początek”, metoda zmierzająca do zbliżenia i stworzenia ciepłej, domowej atmosfery w szkole.

— Rodzice, przychodząc na lekcje, mogą się upewnić, jak sobie radzą ich dzieci. Widzą, w czym dziecku się powodzi lepiej, a w czym gorzej. Uważam, że metoda ta jest nam wszystkim potrzebna, byśmy się po prostu lepiej rozumieli. Jest też nieodzowna w nawiązaniu łączności pomiędzy rodziną, posiadającą dzieci—uczniów a szkołą i nauczycielami — twierdzi wicedyrektor szkoły polskiej w Solecznikach.

Ponieważ nie sposób jest ogarnąć wszystkich tematów, rodziców się w szkolnych murach, całą uwagę skupiliśmy na klasach początkowych. Zadbany, wesóły wystrój pomieszczeń oraz duch, jaki tam panuje, sprawiły jak najlepsze wrażenie.

Stefan Dudojć, dyrektor Szkoły Średniej im. Jana Śniadeckiego, w krótkiej rozmowie z „Kurierem” pokrótce streścił aurę ogólnoszkolną.

— Szkoła żyje, uczniowie się uczą, a nauczyciele pracują — krótko i węzłowato podsumował dyrektor.

Całą swą energią gospodarz szkoły ostatnio kieruje na renowację budynku szkolnego. Według dyrektora, uczniom niczego nie brakuje — wystarczy to zrozumieć i umiejętnie skorzystać z możliwości, jakie dziś oferuje szkoła. A chęci do nauki uczniowie klas starszych, w odróżnieniu od tych najmłodszych, mają wciąż mniej i mniej.

Irena Mikulewicz
Fot. Marian Paluszkiwicz

2a przerabia temat o Wandzie Chotomskiej, autorce, bliskiej wszystkim polskim dzieciom

Po trzech miesiącach nauki pierwszacy już umieją czytać, liczyć do dwudziestu. — W pierwszym w życiu sprawdzianie z matematyki dzieci spisały się bardzo dobrze — chwaliła wychowawców Jolanta Wołosewicz

Polska

Sądzić posła ...

Można kontynuować procesy parlamentarzystów wszczęte przed wyborem na tę funkcję – orzekł wczoraj Trybunał Konstytucyjny. Trybunał zajmował się tą sprawą na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich.

Orzeczenie TK oznacza, że można kontynuować głośne procesy m.in. kilkorga posłów „Samobrony” (w tym wicemarszałka Sejmu Andrzeja Leppera), których procesy karne zaczęły się jeszcze przed wrześniowymi wyborami. Zgodnie z ustawą o wykonywaniu mandatu posła i senatora, wraz z wyborem takiej osoby do parlamentu, proces musi być zawieszony w związku z objęciem jej immunitetem. Tymczasem konstytucja mówi, że w takiej sytuacji musi zapasć oddzielna uchwała Izby o zawieszeniu procesu danego posła czy senatora. RPO argumentował, że jeśli takiej uchwały nie ma, to proces może się dalej toczyć.

Propozycja Platformy

Tymczasem Platforma Obywatelska proponuje nowelizację przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, które, jej zdaniem, są sprzeczne z konstytucją.

W projektowanej ustawie zapisana została m.in. zasada, że postępowania karne wszczęte wobec parlamentarzystów przed dniem wyboru prowadzone są w dalszym ciągu, chyba że Sejm lub Senat zażądają zawieszenia postępowania. Ponadto liderzy PO zapowiedzieli, że Platforma przygotuje odpowiedni projekt nowelizacji konstytucji, tak aby parlamentarzyści ponosili odpowiedzialność karną bez potrzeby wyrażania zgody przez Sejm.

Odwołanie Leppera

Klub Prawa i Sprawiedliwości złożył w Sejmie wniosek o odwołanie Andrzeja Leppera ze stanowiska wicemarszałka Sejmu.

„Uznajemy, że ze względu na liczne wystąpienia Andrzeja Leppera, w których obrażał naród polski, naruszał regulamin Sejmu oraz ze względu na fakt, iż nie przestrzega on podstawowych zasad kultury politycznej, nie może godnie pełnić funkcji wicemarszałka Sejmu” – czytamy w uzasadnieniu wniosku. Jest to już czwarty wniosek w tej samej sprawie.

Powrót do zabójstwa ks. Popieluszki

Instytut Pamięci Narodowej w Lublinie poprowadzi postępowanie w sprawie funkcjonowania w MSW w latach 80. zorganizowanej grupy zajmującej się dokonywaniem przestępstw przeciwko działaczom opozycji politycznej i księżom.

Wróci również do sprawy kierowania zabójstwem księdza Popieluszki przez osoby z ówczesnego kierownictwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i najwyższych władz partyjnych. Przedmiotem analizy w tym postępowaniu będą m.in. sprawy badane w 1990 roku przez nadzwyczajną komisję sejmową, której przewodniczył Jan Maria Rokita.

Afganistan: Tłumienie buntu więźniów

Pacyfikacja, czy mord?

Fotograf AP, który dostał się do południowej części więzienia w Mazar-i-Szarif, gdzie stłumiony został bunt zagranicznych zwolenników bin Ladena twierdzi, że widział stos trupów z zawiązanymi rękami.

Według amerykańskiej agencji, gen. Abdul Raszyd Dostum kontrolujący teren, na którym doszło do buntu wziętych do niewoli członków Al-Kaidy, zakazał dziennikarzom dostępu do południowej części więzienia.

Skrepowane ręce ofiar

Jednak niewymieniony z imienia i nazwiska fotograf przedostał się do zakazanego sektora i twierdzi, że widział około 50 ciał z zawiązanymi rękami. Żołnierze Sojuszu Północnego, który utrzymuje, że wszyscy islamiści zginęli w walkach, zajmowali się – zdaniem fotografa – przecinaniem pęt, którymi skrepowane były ręce ofiar – jedyne dowody na to, że w Mazar mogło dojść do masowej egzekucji.

Fotograf twierdzi także, że widział co najmniej jeden przypadek wyrwania martwemu bojownikowi złotego zęba.

„Zachowywaliśmy się wobec nich (więźniów) po bratersku” – mówił wcześniej gen. Dostum. „Traktowaliśmy jeńców zgodnie z prawem humanitarnym”.

Apel o dochodzenie

Radykalna organizacja praw człowieka Amnesty International

Sankcje ONZ

Zamrożenie kont talibów

Komisja ds. sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ nakazała zamrożenie kont 152 członków talibańskich władz.

Sankcjami objęto osoby pełniące jakiegokolwiek stanowiska w talibańskim rządzie. Rada Bezpieczeństwa ONZ zaapelowała do 189 państw członkowskich ONZ o natychmiastowe wcielenie w życie decyzji.

Na uzgodnionej na posiedzeniu RB ONZ liście znajdują się także objęte już wcześniej podobnymi sankcjami grupy i przedsiębiorstwa, mające powiązania zarówno z rządem talibów w Afganistanie jak z siatką terrorystycznej organizacji Osamy bin Ladena - Al-Kaidy, wskazywanej jako organizator wrześniowych zamachów w USA.

Na pierwszym miejscu liczącej 11 stron listy, przyjętej przez ONZ-owską Komisję, wymieniono przywódcę talibów mułę Omara; na na-

Papież potępił eksperymenty klonowania

W obronie życia

Jan Paweł II podczas wczorajszej audiencji generalnej podkreślił, że prawdziwy humanizm nie może wyrazić zgody na metody i eksperymenty, które stanowią „zaprogramowane w sposób naukowy i systematyczny zagrożenie życia”.

Papież, nie nawiązując jednak bezpośrednio do ogłoszonych w niedzielę w USA wyników eksperymentów z klonowaniem ludzkiego embrionu, zacytował słowa z encykliki Evangelium Vitae i zaapelo-

W Mazar-i-Szarif stłumiony został bunt zagranicznych zwolenników bin Ladena

Fot. EPA-ELTA

zaapelowała tymczasem o pilne przeprowadzenie dochodzenia w sprawie buntu.

„Pilne dochodzenie powinno mieć na celu ustalenie, co było bezpośrednią przyczyną tego krwawego incydentu i czy odpowiedź Sojuszu Północnego oraz sił USA i W. Brytanii była odpowiednia do skali zagrożenia” – stwierdziła AI.

Zbuntowani więźniowie zostali wzięci do niewoli w czasie walk o Kunduz w północnym Afganistanie, skąd zostali przewiezieni do więzienia w Mazar-i-Szarif – strategicznie ważnym mieście w tej czę-

ści kraju. Według korespondenta BBC, który rozmawiał z afgańskim Uzbekiem, generałem Raszidem Dostumem, dowodzącym natarciem na Kunduz, więźniowie zabili jego wysłannika i towarzyszące mu osoby, następnie opanowali skład z bronią. Inne doniesienia mówią o zbiorowej próbie ucieczki.

Bunt trwał trzy dni

W czasie walk Sojusz Północny korzystał ze wsparcia amerykańskich bombowców oraz brytyjskich i amerykańskich sił specjalnych.

Dementi rosyjskich władz

„Nie bombardowaliśmy Gruzji”

Rosyjskie władze wojskowe kategorycznie zdementowały wczoraj sugestie strony gruzińskiej, jakoby lotnictwo rosyjskie zbombardowało Wąwóz Pankiski przy granicy z Czeczenią.

Minister bezpieczeństwa państwowego Gruzji Walerij Chaburdzania dał wcześniej do zrozumienia, że ataku na wawóz Pankisa dokonały siły rosyjskie i zasugerował, że celem akcji miało być „wywołanie paniki wśród ludności miejscowej i czeczeńskich uchodźców”.

„Ani rosyjskie samoloty bojowe, ani śmigłowce nie atakowały żadnych obiektów na terytorium Gruzji” – oświadczył szef biura prasowego rosyjskiego resortu obrony pułkownik Nikołaj Deriabin.

Przyznał jednak, że rosyjskie lotnictwo ostrzeliwało dwie grupy ludzi, usiłujących przedostać się z Czeczenii do Gruzji. Ataki te były jednak – jak podkreślił Deriabin – „prowadzone wyłącznie na teryto-

66 maoistów zabitych

Starcia w Nepalu

Co najmniej 66 rebeliantów maoistowskich zginęło w ciągu ostatnich 24 godzin w Nepalu w starciach z siłami rządowymi – ogłosił wczoraj minister spraw wewnętrznych.

Od poniedziałku w Nepalu obowiązuje stan wyjątkowy, a wojsko prowadzi zakrojoną na szeroką ska-

Niektórzy duchowni muzułmańscy w Pakistanie wezwali do publicznej żałoby w związku z tym, jak go nazwali „aktem barbarzyństwa”. Rząd Iraku nazwał wydarzenia w Mazar-i-Szarif „masakrą”.

Sojusz Północny przyznał, że w walkach stracił czterdziestu ludzi.

Pentagon potwierdził, że pięciu Amerykanów zostało rannych w wyniku omyłkowego zbombardowania ich pozycji. Ogółem lotnictwo amerykańskie dokonało 30 nalotów na pozycje zbuntowanych więźniów.

rium Rosji i to w ciągu dnia”.

Władze w Tbilisi informowały wcześniej, że niezidentyfikowane samoloty nadleciały znad graniczącej z Gruzją Czeczenii i zaatakowały we wtorek w nocy wawóz Pankiski, zamieszkały przez miejscową rdzenną ludność czeczeńską (Kistów) oraz uchodźców z pograżonej w wojnie Czeczenii. „Samoloty wykonały pięć lotów i rzuciły bomby na wsie Chorożo i Tbatana” – powiedział Paweł Tsadzikidze, szef administracji regionu Achmety, w którym położony jest wawóz Pankisa. Według wstępnych danych nikt nie zginął. Moskwa konsekwentnie odrzuca gruzińskie oskarżenia o dokonywanie co jakiś czas nalotów na przygraniczne wioski w górach Kaukazu. Oskarża jednocześnie władze w Tbilisi o udzielanie schronienia bojownikom czeczeńskim i międzynarodowym, głównie arabskim najemnikom, walczącym w Czeczenii przeciwko wojskom federalnym.

łą operację przeciwko maoistowskim rebeliantom, dążącym do obalenia w tym kraju monarchii.

W toku rebelii maoistowskiej, na której czele stoi dowódca Prachanda (jego prawdziwe imię i nazwisko brzmi Pushpa Kumar Dahal), zginęło w ciągu ostatnich sześciu lat prawie dwa tysiące ludzi.

Szkoła-Internat i Dom Dziecka w Solecznikach

Jakie społeczeństwo, takie dzieci

Już drugi rok w Szkole-Internacie w Solecznikach nie ma pierwszej klasy. Szkoła, niestety, maleje. Jeżeli się uwzględni, że placówka ta jest przeznaczona do nauczania dzieci z opóźnionym rozwojem, może jest to znak, że, ku naszej radości, rodzą się dzieci wyłącznie zdrowe i zdolne. Wtedy niska liczebność podobnych instytucji napawałaby nas optymizmem. Ale z różnych przyczyn tak nie jest.

Zalogę uczniowską placówki stanowią obecnie dzieci i młodzież od 3 do 10 klasy. „I przyczyn zmniejszania się liczby uczniów należy wypatrywać tylko w niżu demograficznym, który dotknął ostatnio nie tylko Soleczniki, ale i cały nasz kraj” – uważa Danuta Jankowska, dyrektor Szkoły-Internatu oraz Domu Dziecka w Solecznikach.

Obecnie w szkole się uczy, a w internacie mieszka 80 dzieci.

Równość a polityka integracji

Na niewielką liczebność szkoły nie miały wpływ wywiera również polityka integracji uczniów do klas pracujących według tradycyjnych, normalnych programów. Zgodnie z obecną polityką oświatową uczniowie mają prawo uczyć się tam, gdzie mieszkają. Do nauczania tych uczniów stosowane są jednak programy specjalne.

– Jako urzędnik, jestem zainteresowana, by szkoła, którą kieruję, była liczna. Nie zapominajmy, że jest to szkoła specjalna, w której uczniowie mają więcej możliwości niż w jakiegokolwiek innej. Tutaj każdemu z nich poświęca się naprawdę bardzo dużo uwagi. Jednakże moje zdanie, jako kobiety, jest takie, że dziecko powinno być bliżej rodziny – uważa pani Danuta.

Chociaż ostatnio wiele się rozważa o integracji wszystkich dzieci, niektórzy uznają, że oderwanie od reszty rówieśników też ma pewne plusy.

Tutaj nie czują swojej inności

Są równi. Tym bardziej, że są to dzieci, pochodzące z rodzin niezamożnych, często lawirujących pomiędzy normą społeczną a destrukcją. 90 procent rodziców, których dzieci uczęszczają do szkoły-internatu, nie pracuje, dlatego nie zawsze stać ich nawet na dotarcie do szkoły. Najbardziej popularną formą obcowania pomiędzy szkołą a rodzinnym domem są rozmowy telefoniczne.

– Każdego roku pracownicy Centrum Diagnostycznego z Wilna – pedagodzy specjalni oraz psycholodzy dokonują badań tych dzieci, którym nauka w zwykłej szkole sprawia trudności. Do szkoły-internatu uczęszczają dzieci z całego rejonu. Specjaliści centrum oceniają możliwości uczenia się takich dzieci i wydają orzeczenie. W tym roku zbadano ponad 40 dzieci. Pięcioro z nich skierowano do naszej szkoły. Ale przybyło tylko dwoje. Reszta pozostała w szkołach, ponieważ rodzice nie chcą ich oddać do internatu.

– Jeżeli dziecko specjalnej troski przebywa w domu, rodzina otrzymuje od państwa zapomogę. Natomiast dzieci w szkole-internacie utrzymuje państwo i rodzina jest pozbawiona zasiłku. Może więc

Umiejętność szycia każdej się przyda

– zgaduje dyrektor. Placówka zatrudnia lekarza. Od nowego roku będzie pracownik socjalny. Na razie na porządku dziennym jest paląca potrzeba psychologa.

Wszelaka pomoc

Obecne czasy uczą gospodarności, pragmatyzmu i oszczędności. Ze wszystkich darów, prezentów i wszelkiej pomocy robi się maksymalny użytek. Szkoła należy do powiatu. Za wyżywienie, światło i ciepło płaci państwo.

– Na razie, dzięki Bogu, wystarcza na wszystko – powiedziała Danuta Jankowska. – W szkole jest ciepło. Dzieci są dobrze odżywiane, otrzymują cztery posiłki dziennie. Mają darmowe podręczniki, ubrania i obuwie.

– Zawsze znajdują się dobrzy ludzie, którzy chętnie nam pomagają – dodaje pani dyrektor.

Pokoje, w których po lekcjach przebywają mieszkańcy placówki, są zadbane i bardzo przytulne. Zbytku tu nie ma. Ale pomieszczenia wyposażone są we wszystkie potrzebne do życia ucznia meble: tapczany, biurka, krzesła. Telewizory... absorbujące uwagę dzieci w wolnych od nauki i odrabiania lekcji czasie, półki pełne książek.

Po lewej stronie chłopcy, po prawej – dziewczynki. Porządek i dyscyplina musi być, chociaż różnie z tym bywa. Jak przyznała gospodyni tej „potrójnej” instytucji, są też swoje biedy.

Pod czujnym okiem

Jeśli chodzi o zachowanie, to owszem, wśród chłopców jest z tym nieco gorzej.

Dzieci trafiają do szkoły-internatu, gdy mają już za sobą powtórkę pierwszej klasy. Nieraz się zdarza, że wielokrotną. Są więc starsi wiekiem, przerośnięci, co, niewątpliwie, odbija się na ich relacjach z młodszymi kolegami. Przytrafiają się różne problemy... związane z dojrzewaniem, wychowaniem, dyscypliną... Nie jest tajemnicą, że chłopcy palą. Jeżeli chodzi o alkohol, to w szkole nie zauważono, by podopieczni delektowali się trunkami wyskokowymi, ale kiedy jadą do domu na weekendy, nikt ich nie kontroluje...

Pracuje tu 30 pedagogów plus dwudziestoosobowy personel obsługujący. Wychowankowie szkoły-internatu są pod całodobową opieką wychowawców i dyżurnych.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Placówka zatrudnia lekarza. Od nowego roku będzie pracownik socjalny. Na razie na porządku dziennym jest paląca potrzeba psychologa.

Samodzielność życiowa

– Wychowanków przede wszystkim staramy się nauczyć samodzielności. Podstawowe zajęcia praktyczne to ogrodnictwo, stolarstwo, szycie, gospodarstwo domowe. Chłopcy uczą się majsterkowania, dziewczynki – kobiecych czynności – gotowania, konserwowania – mówi Danuta Jankowska.

Chociaż kształcenia zawodowego uczniowie nie otrzymują, zdobyte tu umiejętności na pewno wykorzystają w życiu.

Kierownictwo dba również o to, by wychowankowie nie byli obciążeni jedynie nauką i obowiązkami. Organizuje się im różnorodne święta, koncerty, wyjazdy. Dzieci często jeżdżą na wycieczki, również na kolonie do Polski.

– W ubiegłym roku nasi wychowankowie byli na koloniach w Toruniu; pięćdziesiąt osób jeździło nad morze, do Gdańska; czterdzieścioro dzieci przez całe lato mieszkało w polskich rodzinach. Stamtąd dotarły do nas same dobre opinie o nich. Bo dzieci naprawdę są dobre, chociaż skrzywdzone przez los... Na Boże Narodzenie część dzieci znów tam pojedzie – z odrobiną smutku i jednocześnie dumą w głosie mówi pani Danuta.

Już w świątecznym nastroju

Rok się zbliża ku końcowi. Nie wszyscy podopieczni piszą listy do Mikołaja, ale każdy z nich oczekuje uwagi, ciepła, no i... prezentów, oczywiście.

W latach poprzednich na wigilijnej kolacji z opłatkiem niczego nie zabrakło – o wszystko w ciągu roku troszczy się same dzieci. W te święta na stole wigilijnym znajdują się uszka z grzybami, nazbieranymi w solesznickich lasach, warzywa w różnych postaciach, wyhodowane we własnym szkolnym ogródku, przetwory owocowe z własnego sadu...

W ubiegłym roku było też dużo prezentów, ufundowanych przez całą rzeszę sponsorów. Jak będzie teraz? Życie pokaże.

Irena Mikulewicz

Bez wpłat nie będzie wypłat

Rolnicy i „SoDra”

Wielu rolników obowiązkowe ubezpieczenie społeczne uważa za rabunek i wszelkimi sposobami stara się go uniknąć, jednakże samo tylko osiągnięcie starości nie uprawnia do emerytury. Bez wpłat do „SoDry” nie będzie też wypłat.

Zatem po zarejestrowaniu gospodarstwa w rejestrze gospodarstw chłopskich rolnik w ciągu 10 dni powinien zarejestrować się jako ubezpieczony w „SoDrze”, w przeciwnym razie oddział terytorialny rejestruje go sam na podstawie danych rejestru.

Co miesiąc rolnik powinien wpłacać składkę w wysokości 50 proc. podstawowej emerytury dla osiągnięcia stażu ubezpieczenia społecznego, co obecnie wynosi 69 Lt. Państwo, chcąc zachęcić rolników do ubezpieczania się, słabym pod względem ekonomicznym gospodarstwom chłopskim pokrywa część składki ubezpieczenia społecznego, tj. 30 proc. (41,40 Lt), natomiast pozostałą część, czyli 20 proc. (27,60 Lt) wpłaca rolnik. Rolnicy, którzy chcieliby uzyskać prawo do płacenia mniejszej części składki, powinni zwrócić się po konsultację do naszego biura przy ul. Łazdyny 21–521, Wilno, albo telefonicznie pod nr 70 65 14.

W razie wpłacania takiej składki rolnik nie może pretendować do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego oraz bezpłatnego leczenia, z wyjątkiem niezbędnej pomocy medycznej, ale uzyskuje prawo do otrzymywania bazowej emerytury starczej i renty inwalidzkiej.

Rolnicy za siebie i pełnoletnich członków rodziny, pracujących w gospodarstwie, mogą nie płacić składek tylko w tym przypadku, gdy są:

– emerytami państwowego fun-

duszu ubezpieczeń społecznych;

– inwalidami I lub II grupy od dzieciństwa, otrzymującymi rentę;

– ubezpieczeni z tytułu obowiązkowego państwowego ubezpieczenia społecznego (np. pracując na podstawie umowy o pracę);

– posiadają niezbędny staż do uzyskania państwowej emerytury ubezpieczenia społecznego.

Jeśli nie musicie wpłacać składek, trzeba zwrócić się do oddziału „SoDry”. Ze sobą należy mieć dowód osobisty, starą książeczkę pracy lub inne dokumenty, które wskazują okresy pracy waszej i członków rodziny pracujących w gospodarstwie, jak też świadectwa państwowego ubezpieczenia społecznego i emeryta (jeśli jest to emeryt). Pracownicy „SoDry” sprawdzą dane, wyjaśnią i odnotują w niezbędnych dokumentach, nie będą was niepokoiłi, dopóki macie uprawnienia do tego, aby nie płacić składek.

Rolnicy mogą wpłacać składki w dogodnym im czasie, ale za rok powinni wpłacić nie później niż w ostatnim dniu pracy przed 15 listopada tego roku. Jeśli rolnik nie ma pieniędzy lub ma inne pilne wydatki, może prosić oddział „SoDry” o odroczenie wpłacania składek z podaniem przyczyn zadłużenia i sporządzając harmonogram wpłacania składek.

Jeśli nie macie ulg, należy wpłacić składki za 2001 rok. Składki mogą być wpłacane poprzez zlecenie przez bank, przekazami pocztowymi albo gotówką w kasie oddziału terytorialnego Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Irena Giedwicz

Konsultant do spraw ewidencji i ekonomiki gospodarstwa biura konsultacyjnego rejonu wileńskiego LSDR

"Samo Życie" krótko

Coraz więcej odbiorców emerytur

W ciągu ostatnich pięciu lat znacząco – o 19,8 proc. – wzrosła liczba emerytur państwowego ubezpieczenia społecznego. W roku ubiegłym na Litwie z tej puli wypłacono 1 054 świadczenia. Najwięcej świadczeń wypłacono emerytom, na drugim miejscu znaleźli się renciści, wdowy i sieroty. Najmniej wypłacono zasiłków z tytułu utraty żywiciela oraz osobom posiadającym odpowiedni do uzyskania emerytury staż pracy.

Blżej ubóstwa

Z rozpowszechnionego przez Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy "Doniesienia socjalnego" wynika, że w porównaniu z rokiem 1999, w roku 2000 znacznie zmalała różnica koszyka konsumenta pomiędzy najbogatszymi i najbiedniejszymi mieszkańcami kraju.

W roku 2000 poniżej względnej granicy ubóstwa (w ubiegłym roku stanowiło to 260 Lt na jednego kon-

sumenta) żyło 16 proc. mieszkańców Litwy. Z nich 28 proc. – to ludność wiejska, 8 proc. – mieszkańcy dużych i 14 proc. mieszkańcy mniejszych miast.

Środki do dyspozycji gospodarstw domowych, przeliczając na jedną osobę w rodzinie, w roku ubiegłym stanowiły 415,5 litów miesięcznie. A więc dysponowane dochody w porównaniu z rokiem poprzednim zmalały o 2,9 proc., realnie – o 4 proc.

Zielone światło dla gasterbeiterów z Litwy

Wielka Brytania ogłosiła, że zastosuje minimalny dwuletni okres przejściowy dla ruchu siły roboczej z Litwy. "Po dwuletnim minimalnym okresie przejściowym, w zależności od sytuacji na naszym rynku pracy, spodziewamy się zakończyć jego przebudowę, dostosować do prawodawstwa UE i zezwolić na całkowite wolny ruch siły roboczej z Litwy" – powiedział Jack Straw, minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii. I. M.

**WJADOMOSCI
ALBO**

W dniach
pracy

**19.00
21.30**

Sprintem

• Międzynarodowa Federacja Piłkarska (FIFA) ogłosiła amnestię dla piłkarzy, którzy z powodu żółtych kartek z eliminacji mistrzostw świata nie mogliby wystąpić w pierwszym meczu swojego zespołu w turnieju finałowym. Sekretarz Generalny FIFA Michel Zen-Ruffinen podkreślił, że amnestia nie dotyczy zawodników, których obejmują kary zawieszenia lub dyskwalifikacji z innych powodów lub są w trakcie odbywania kary. „Jeśli na przykład zawodnik został zawieszony na trzy mecze, a nie wystąpił do tej pory w jednym, to musi odbyć karę do końca” — wyjaśnił Zen-Ruffinen na przykładzie.

• Natalie Coughlin pobiła we wtorek rekord świata na 200 metrów stylem grzbietowym na krótkim basenie podczas mitingu pływackiego Pucharu Świata, który odbywa się w Nowym Jorku. Uzyskała wynik 2.03,52. Pochodząca z Kalifornii pływaczka poprawiła w ten sposób o 0,52 s wynik osiągnięty przez Brytyjkę Sarah Price 5 sierpnia na obiekcie Nassau County Aquatics Center w australijskim Perth — 2.04,44.

• Ze zmiennym szczęściem grali reprezentanci Polski pierwszego dnia odbywających się w Moskwie mistrzostw świata w szachach. Bliski awansu do drugiej rundy jest Bartłomiej Macieja, który grając czarnymi bierkami pokonał Borysa Avrukha z Izraela i w meczu rewanżowym (białymi) do awansu wystarczy mu remis.

• 65 krajów uczestniczyło w dotychczasowych 16 finałach piłkarskich mistrzostw świata. Najbogatszy dorobek ma Brazylia, która grała we wszystkich turniejach finałowych. Rozegrała w nich 80 meczów, zdobywając 173 punkty.

• Trener piłkarskiej reprezentacji Holandii Louis Van Gaal podał się do dymisji. Powodem jest porażka „Pomarańczowych” w eliminacjach mistrzostw świata.

• Napastnik Juventusu Turyn David Trezeguet został zdyskwalifikowany na dwa mecze za uderzenie głową piłkarza Lazio Rzym, Simone Inzaghię. Decyzję tę podjęto na podstawie zapisu telewizyjnego.

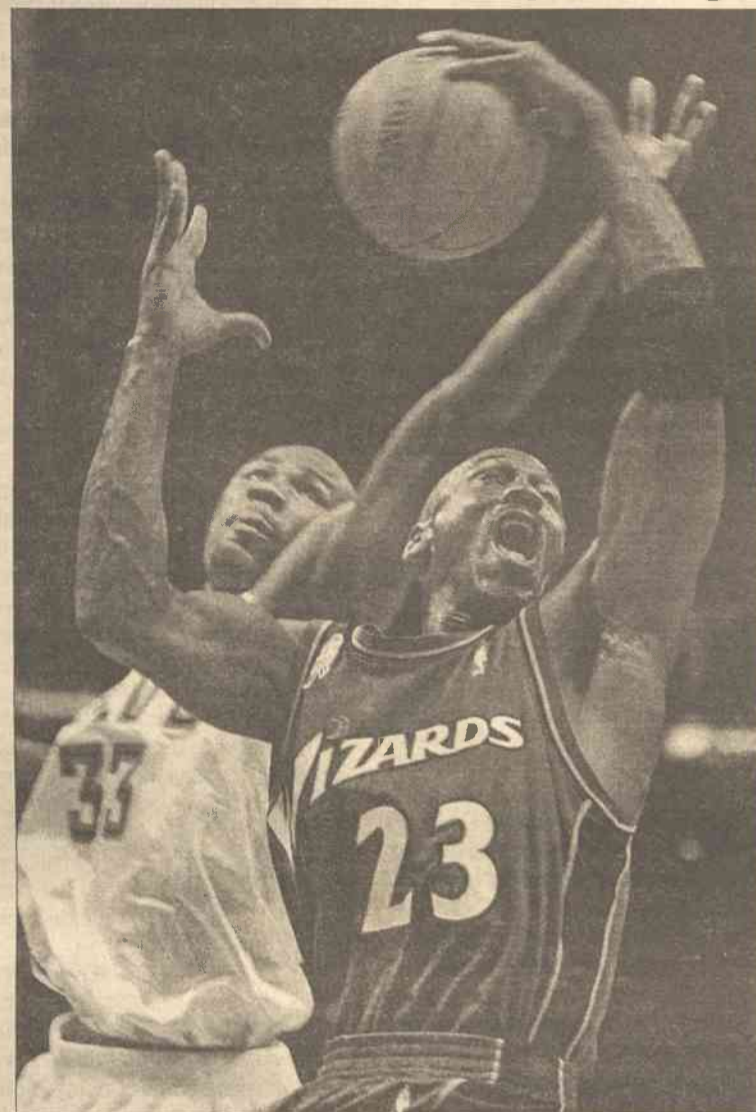
• Międzynarodowe Stowarzyszenie Federacji Lekkoatletycznych (IAAF) zredukowało z siedmiu do pięciu liczbę mitingów z cyklu Złotej Ligi od 2003 roku. Od tego roku finał przez trzy lata z rzędu rozgrywany będzie w Monako.

• Bayern Monachium pokonał Boca Juniors Buenos Aires po dogrywce 1:0 (0:0, 0:0) w rozegranym we wtorek w Tokio meczu o piłkarski Puchar Interkontynentalny. Bramkę strzelił Samuel Kuffour w 109. minucie.

Na podstawie doniesień PAP, BNS stronę przygotował
Aleksander Borowik

Liga NBA

Jordan znów nie pomógł

Jumaine Jones walczy z Michaeliem Jordanem

Fot. EPA-ELTA

Dziesiątej porażki w obecnym sezonie koszykarskiej ligi NBA doznała drużyna Michaela Jordana — Washington Wizards. We wtorek ekipa ze stolicy uległa na wyjeździe Cleveland Cavaliers 75:94.

Jordan przebywał na parkiecie 31 minut i był najlepszym strzelcem swego zespołu — zdobył 18 punktów, ale trafił tylko dziewięć z 24 oddanych rzutów z gry. W całym rozgrywkach jego skuteczność z gry wynosi 40 procent — z 326 prób do kosza trafiło 131. Żaden inny zawodnik ligi nie oddał do tej pory takiej liczby rzutów.

Wśród zwycięzców najwięcej punktów uzyskał Ricky Davis — 18. Zespół Cavaliers po raz pierwszy w tym sezonie wygrał dwa kolejne mecze.

Spotkanie
najlepszych

W Los Angeles spotkały się dwa najlepsze zespoły rozgrywek — Lakers podejmowali Milwaukee Bucks i wygrali 104:85. Mistrzowie NBA w swojej hali w tym sezonie jeszcze nie przegrali.

Z kolei dla gości była to pierwsza porażka w spotkaniach wyjazdowych. Liderem „Jezirowców” był Kobe Bryant, który uzyskał 33 punkty. Shaquille O’Neal powiększył ich dorobek o 19 punktów, a Samaki Walker zebrał z tablic 11 piłek.

Koszykarze z Los Angeles wygrali walkę na tablicach 57:36. 23 punktów dla „Kozłów” rzucił Sam Cassell, a rezerwowi Tim Thomas dodał 17.

Dramat w Miami

Dramatyczne spotkanie oglądali kibice w Miami. Miejscowa drużyna Heat uległa jednym punktem Boston Celtics. Goście wygrali

84:83. „Celtowie” przerwali passę czterech kolejnych porażek, natomiast dla gospodarzy była to dziewiąta przegrana z rzędu. Najskuteczniejszym graczem na boisku był skrzydłowy gości Paul Pierce, który zapisał na swoim koncie 33 punkty.

Był on także autorem decydującej o losach meczu akcji — na 3,5 s przed końcową syreną Heat prowadzili 83:82, ale Pierce zdołał zdobyć punkty na wagę zwycięstwa.

Rekordowy
„ponaddźwiękowiec”

Sacramento Kings pokonali na wyjeździe Houston Rockets 89:84. 24 punkty dla „Królów” zdobył Predrag Stojakovic.

W ostatniej minucie gry wykonywał on cztery rzuty wolne i wszystkie wykorzystał. Zespół z Houston wystąpił bez swojego lidera — Steve’a Francis, który z powodu kontuzji stopy będzie pauzował minimum cztery tygodnie. W spotkaniu Dallas Mavericks z Golden State Warriors, wygranym przez gospodarzy 116:106, Michael Finley ustanowił rekord kariery zdobywając dla zwycięzców 39 punktów.

Wspólnie z Niemcem Dirkem Nowitzkim uzyskali 72 punkty. W drugiej kwarcie Mavericks przegrywali już różnicą 21 punktów, ale zdolali odrobić straty.

Antawn Jamison zdobył dla gości 32 punkty (najwięcej w tym sezonie), z czego 23 uzyskał już w pierwszej kwarcie meczu. Rekordową ilość punktów w swojej karierze uzyskał skrzydłowy Seattle SuperSonics Brent Barry. Jego 31-punktowa zdobycz przyczyniła się do wygranej „Ponaddźwiękowiec” z Minnesota Timberwolves 112:102. Barry w swym dorobku miał także dziesięć asyst.

Start Światowych Mistrzostw Szachowych
Zwycięstwo Šarūnasa Šulskisa

W stolicy Rosji rozpoczęły się Mistrzostwa Świata Międzynarodowej Federacji Szachowej (FIDE), w których uczestniczy 128 mężczyzn i 64 kobiety.

Mistrzostwa odbywają się według systemu olimpijskiego: gracz, który przegrał pierwszy mecz, wycofuje się z dalszej walki.

Arcymistrz międzynarodowy Šarūnas Šulskis (ranking FIDE —

2573 pkt) w partii pierwszej rundy we wtorek pokonał reprezentującego Niemcy Aleksandra Grafa (2610 pkt), a międzynarodowa mistrzyni wilnianka Dagnė Čiukšytė (2255 pkt) przegrała z posiadającą niemieckie obywatelstwo Gruzinką Ketewan Arachamija-Grant (2446 pkt).

Wczoraj przedstawiciele Litwy rozegrali z rywalami rewanżowe partie.

Liga NHL

Druga bramka Zubrusa

Drugą bramkę w 24. meczu Narodowej Ligi Ameryki Północnej w hokeju na lodzie (NHL) zdobył Dainius Zubrus, a jego waszyngtoński klub „Capitals” wtorkowy mecz z ekipą nowojorskiego „Islanders” na wyjeździe zakończył remisem 5:5 (3:2, 1:1, 1:2, 0:0).

Po bramce Zubrusa w końcu trzeciej rundy (58 min) goście prowadzili 5:4, ale Mariuszowi Czerkawskiemu udało się wyrównać wynik, gdy do końca gry pozostało 46,3 sek. A propos, polski hokeista w tym meczu strzelił 3 bram-

ki. Pozostałe bramki dla gospodarzy, którzy są liderami podgrupy atlantyckiej Konferencji Wschodniej (34 pkt), zdobyli Rosjanin Aleksiej Jaszin oraz Szwed Kenny Jansson.

We wtorek klub Dariusa Kasparaitisa — pittsburski „Penguins” na własnym boisku wynikiem 6:0 (2:0, 2:0, 2:0) pokonał outsidera podgrupy atlantyckiej — klub „Devils” z New Jersey (22 pkt) i w tej podgrupie punktowo (po 25) dogonił plasujących się na trzeciej pozycji hokeistów filadelfijskiego „Flyers”.

FIFA podała zasady losowania MŚ

Polska w drugim koszyku

Reprezentacja Polski wraz z dziesięcioma innymi zespołami z Europy przed losowaniem grup turnieju finałowego mistrzostw świata została umieszczona w drugim koszyku — poinformowała wczoraj Międzynarodowa Federacja Piłkarska (FIFA).

Losowanie grup turnieju finałowego, z udziałem reprezentacji Polski, odbędzie się w sobotę w koreańskim Busanie.

Gospodarze — Korea Południowa i Japonia, obrońca tytułu — Francja oraz Brazylia, Argentyna, Niemcy, Włochy i Hiszpania znalazły się wśród zespołów najwyższej rozstawionych i zostaną przydzielone do innych grup.

Decyzję Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA) ogłosił wczoraj w Busanie jej sekretarz generalny, Michel Zen-Ruffinen. „Do zespołów rozstawionych zostanie dołosowanych osiem zespołów europejskich z drugiego koszyka — wyjaśnił Zen-Ruffinen. — Pozostałe trzy zespoły z Europy zostaną przydzielone do grup, w których będzie tylko jedna drużyna ze Starego Kontynentu”.

Wynika z tego, że rywalami Polaków w pierwszej fazie MŚ będzie tylko jeden zespół europejski.

FIFA podjęła decyzję, że mistrzowie świata — Francuzi swoje mecze rozgrywać będą w grupie A, czyli w Korei Południowej. Mecz z

udziałem „Trójkolorowych” będzie otwierał największą piłkarską imprezę świata. Mecz otwarcia odbędzie się 31 maja w Seulu.

Zgodnie z przewidywaniami rozstawione zostały również ekipy gospodarzy — Japonia i Korea Południowa. Japończycy znajdą się w grupie H, natomiast Koreańczycy rywalizować będą w grupie D.

Wśród zespołów najwyższej rozstawionych pewne miejsca były również Brazylia, Argentyna oraz Włochy. O dwa pozostałe miejsca walczyły Niemcy, Anglia, Hiszpania, Chorwacja i najlepszy zespół Afryki — Nigeria.

Podział na koszyki przed losowaniem grup MŚ:

Grupa 1

Zespoły rozstawione: Francja, Korea Południowa, Japonia, Brazylia, Argentyna, Włochy, Niemcy, Hiszpania;

Grupa 2

Pozostałe drużyny z Europy: Belgia, Chorwacja, Dania, Anglia, Irlandia, Polska, Portugalia, Rosja, Słowenia, Szwecja, Turcja;

Grupa 3

Ekwador, Paragwaj, Urugwaj, Chiny, Arabia Saudyjska;

Grupa 4

Kamerun, Nigeria, Senegal, Republika Południowej Afryki, Tunezja, Kostaryka, Meksyk, USA.

Koncerny samochodowe wycofują się z Formuły 1

Będą konkurencyjne wyścigi

Pięć europejskich koncernów samochodowych w najbliższych latach wycofa się z wyścigów Formuły 1 — poinformował koncern Fiata, do którego należy firma Ferrari.

W pisemnym oświadczeniu Fiat poinformował, że najpóźniej do 2008 roku wycofają się z wyścigów Formuły 1: Fiat, BMW, Daimler-Chrysler, Ford i Renault. Te firmy zamierzają najpóźniej w 2008 roku rozpocząć starty we własnym cyklu wyścigów. Oznacza to będzie definitywne wycofanie się z zawodów Formuły 1 - informuje Fiat. Pięć koncernów sa-

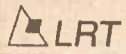
mochodowych planuje stworzenie przedsiębiorstwa Joint-Ventures pod nazwą GPWC z siedzibą w Holandii, której pierwszym prezesem ma zostać dyrektor generalny Fiata - Paolo Cantarella.

Nowa formuła wyścigów, mająca nosić nazwę „New Series” ma zadośćwolić pod względem finansowym wszystkich jej uczestników. Inicjatywa europejskich producentów jest odpowiedzią na zdominowanie Formuły 1 przez firmę Brytyjczyka Bernie Ecclestone’a, która posiada wyłączność praw telewizyjnych.

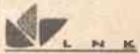

CZWARTEK 29. XI

6.00 Dzień dobry
8.00 S. anim. „Teletubbies”
8.30 S. „Walc przeznaczenia”
16.00 Popołudnie z A. Čekuolisem
16.30 Brama triumfalna
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 S. „25 stopni na Południe”
18.00 Wiadomości
18.10 S. „Klan”
18.40 S. anim. „Teletubbies”
19.05 S. „Walc przeznaczenia”
19.30 Otwórz drzwi
20.00 Ekipa ratowników
20.30 Panorama
21.02 Sport
21.07 Pogoda
21.10 Proszę o głos
21.55 Loteria „Perlas”
22.00 Znamiona czasu
22.30 Salon muzyczny
23.00 Wiadomości
23.15 Targowisko bied

5.58 Poranne koło
7.45 Wiadomości rowerowe
8.00 S. „Bez domu jest źle”
8.30 S. „Cena miłości”
9.20 Film anim. „Uliczne rekiny”
9.45 S. anim. „Wiedźmy z San Francisco”
11.05 Wybacz
12.00 Salon Białego Kota
12.30 Film akcji „Policjant nowego wieku”
14.30 Telepizza
15.00 Film anim. „Uliczne rekiny”
15.50 S. „Nieodpowiednia czarownica”
16.15 S. „Bez domu jest źle”
16.45 S. „Cena miłości”
17.45 S. „Róża pustyni”
18.45 Wiadomości
19.15 Padnij martwy
19.45 Niebezpieczna stręła
20.15 Wiadomości rowerowe
20.30 S. „Nash Bridges”
21.30 S. „Przyjaciele”
22.00 Wiadomości
22.20 S. „Biały dom: żądza władzy”
23.20 Orbita
23.45 Ścisłe tajne
0.10 Dom marzeń

7.05 „Ekipażas” – o samochodach
7.35 Herbata w klubie
8.35 S. „Czarny Królewicz”
9.00 Film anim.
9.25 S. „Odyseja”
9.50 Amerykańscy

gladiatorzy
10.40 S. „... a trzeci złoty”
11.25 Komedia „Bądź dobry, Johnny”
12.50 Komedia „Jak ryba wyrzucona z wody”, Francja 1999
14.15 Program Matulevičiusa
14.45 Bumerang
14.59, 15.59, 16.59, 17.59 – „60 sekund”
15.10 Najlepsze piosenki „Pükasu”
16.10 S. „Odyseja”
16.40 S. „Czarny Królewicz”
17.05 Film anim.
17.35 Amerykańscy gladiatorzy
18.25 S. „Fiorella”
19.15 Dziś
19.50 Krwawa fala
20.10 S. „Gliny”
21.05 Melodramat komediowy „Mężczyźni i inne nieszczęścia”, Niemcy 1999
22.40 Krwawa fala
22.55 Wiadomości
23.00 Przekrój
23.10 S. „... a trzeci złoty”
24.00 – 7.00 DW

7.00 S. „Batman”
7.25 Bez tabu
7.50 S. „Virginia”
8.40 S. „Catalina i Sebastian”
9.25 S. „Dziewiąte przykazanie”
10.15 S. „Blossom”
10.45 S. „Tajemniczy świat Alex Mack”
11.10 „Šapro show”
11.40 Kamera VRS
12.05 S. „Król Hill”
12.25 Zawody żeglarskie
12.50 S. „Kochanie, zmniejszyłem dzieci”
13.35 S. „Blossom”
14.00 S. „Gliny”
14.45 S. anim. „Brzydkie kaczątko”
15.15 S. anim. „Simpsonowie”
15.45 S. „Dziewiąte przykazanie”
16.40 S. „Catalina i Sebastian”
17.40 Jak się czujecie?
17.45 S. „Virginia”
18.45 Wiadomości TV3
19.05 Sport TV3
19.10 Bez tabu
19.45 Niech żyje król
20.20 Komedia przyg. „Być ojcem”, USA 1993
22.15 Wiadomości TV3
22.25 S. „Poltergeist-Legat”
23.15 Film dok. „Gliny”

8.10 S. „Milady”
9.00 Obywatel przyszłości
9.30 Film fab. „Jestem przeciw”
17.25 Film anim.
17.35 S. „Milady”
18.25 Proponujemy
18.30 Magazyn „Europa dziś”

18.55 Zbliżają się święta
19.00 Puls Wilna
19.20 Pogląd
19.40 Wiadomości (pol.)
19.45 Litwa w Europie
19.55 Proponujemy
20.00 Magazyn „Świat kobiety”
20.30 Kariera, nauka, praca
21.00 Studio prawnicze
21.15 Zbliżają się święta
21.30 Puls Wilna
21.55 Pogląd
22.10 Wiadomości (pol.)
22.20 Film fab. „Życie i nic więcej”, Francja 1992

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
8.50 Prawo bliżej człowieka
9.15 Znowu sam w domu
9.25 Niebezpieczny świat
10.00 Z Moskwy
10.25 Głos narodu
12.00 Z Moskwy
12.20 S. „Obywatel naczelnik”
13.20 Za szkłem
14.00 Z Moskwy
14.25 Znowu sam w domu
14.35 Film fab. „Talent kryminalny”
16.00 Z Moskwy
16.30 Na granicy możliwości
17.05 Za szkłem
17.40 Interesujące kino
18.20 Znowu sam w domu
18.30 Z Wilna
19.00 Program „Dobry”
19.30 Lekarz domowy
20.00 Puls
20.45 Zgąście światło!
21.00 Z Moskwy
21.30 S. „Obywatel naczelnik”
22.00 Z Wilna
22.20 Cd. serialu
22.45 Bez protokołu
23.35 Za szkłem

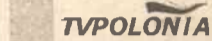

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Wiadomości
8.15, 18.00 S. „Ziemia miłości”
9.15, 20.40 S. „Przystanek na życzenie”
10.15 Panorama śmiechu
10.50 Bibliomania
15.00 S. „Odwieczny zew”
16.00 Wielkie pranie
17.25 Próba sławy
19.00 Telegra „Słabe ogniwo”
20.00 Czas
21.45 Człowiek i prawo
22.30 Czas
23.00 Formula władzy. Prezydent Polski A. Kwaśniewski
23.30 D. Dibrow – „Nocna zmiana”

8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Wiadomości
8.15 S. „Moskiewskie okna”

9.05 Obok ciebie
10.30 S. „Santa Barbara”
16.30 Komedia „Jak zostać szczęśliwym”
18.00 S. „Moskiewskie okna”
19.35, 22.30 Czas lokalny. Z Moskwy
19.55 Komedia „Jeszcze 48 godzin”
22.00 Wiadomości
22.45 Panorama filmowa
23.55 Film fab. „Biegnij, Lolu, biegnij!”

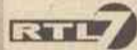

7.00 Kawa czy herbata
8.30 Gość Jedyńki
8.45 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.15 Krakowskie Przedmieście 27
9.25 Kawa czy herbata
9.40 „Złotopolscy” – telenowela
10.05 Papierowy teatrzyk: Śnieżka – program
10.20 S. anim. „Noddy”
10.50 „Lawa” – dramat
13.00 Wiadomości
13.10 Ogród sztuk: Szaleni i opętani – magazyn
13.40 Sekrety zdrowia: Czy rządzą nami hormony (2) – magazyn
13.55 Kwadrans na kawę – program
14.10 „Złotopolscy” – telenowela
14.40 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie
15.25 Myśl o ikonie – reportaż
16.00 Wiadomości
16.10 Polesia czar – reportaż
16.30 Tadeusza nikt nie rusza, czyli 30 lat w służbie telewizji, cz. 2 – program rozr.
17.30 Dekolt: Kartoteka Polskich Wydarzeń Kulturalnych: 1973 – „Dziady” Swinarskiego – program
18.00 Teleexpress
18.20 Gość Jedyńki
18.30 Papierowy teatrzyk: Śnieżka – program
18.45 S. „Słoneczna włócznia”
19.10 Euroexpress – magazyn
19.35 „Złotopolscy” – telenowela
20.00 Polskie smaki
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.55 Pogoda
20.57 Sport
21.00 Teatr Telewizji
22.50 Co nam w duszy gra: Duety miłosne, cz. 2
23.45 Panorama

6.45 Kropka nad i
7.00 „Miłość i przeznaczenie” – telenowela
7.45 Telesklep

8.00 „Cena miłości” – telenowela
8.50 S. anim. „Inspektor Gadget”
9.15 S. anim. „Przygody Kuby Guzika”
9.40 S. anim. „Łebski Harry”
10.05 S. anim. „Denis rozrabiaka”
10.30 Telesklep
11.30 Big Brother
13.00 Rozmowy w toku – talk show
14.00 Nie do wiary – opowieści niesamowite
14.30 S. anim. „Łebski Harry”
14.55 S. anim. „Denis rozrabiaka”
15.20 S. obycz. „Beverly Hills 90210”
16.15 Milionery – teleturniej
17.00 TVN Fakty, pogoda
17.20 „Virginia” – telenowela
18.05 Big Brother – w cztery oczy
19.00 Rozmowy w toku – talk show
20.00 TVN Fakty
20.30 Kropka nad i
20.45 Sport
20.50 Pogoda
21.00 Big Brother
21.45 „Za krzywdę dziecka” – film sensac.
23.35 S. dok. „Granice”

8.15 Odjazdowe kreskówki
10.35 Teleshopping
11.10 „Maria Emilia” – telenowela
12.00 „Izabella” – telenowela
12.50 Śmieć się razem z nami – program rozr.
13.15 Teleshopping
14.20 „Maria Emilia” – telenowela
15.10 S. komed. „Nie z tego świata”
15.35 S. młodz. „Czy boisz się ciemności?”
16.05 Gra w przeboje – teleturniej muz.
16.35 Odjazdowe kreskówki
19.00 S. młodz. „Czy boisz się ciemności?”
19.30 S. sensac. „Żar tropików”
20.30 S. komed. „Nie z tego świata”
21.00 „Wojny narkotykowe” – film sensac.
22.35 „Dżungla bezprawia” – film sensac.

7.30 „Obieżyświat” – program turystyczno-podróżniczy
8.00 Muzyczne listy
8.50 S. „Hoboczeki” – dla dzieci
9.20 S. obycz. „Alvaro”
10.20 Łysi i Blondynki – reality show

11.20 S. przyg. „Przygody Sindbada Żeglarza”
12.20 S. komed. „Oni, ona i pizzeria 3”
12.50 S. komed. „Kolorowy dom 2”
13.20 S. fant. „Star Trek: Voyager”
14.15 „Obieżyświat” – program turystyczno-podróżniczy
14.45 Stręła P – magazyn muz.
15.20 S. „Hoboczeki” – dla dzieci
15.45 Muzyczne listy
16.35 S. komed. „Grace w opalach”
17.00 S. obycz. „Alvaro”
18.00 S. komed. „Kolorowy dom 2”
18.30 HOT CHAT 2001 – program pub.
18.45 Dziennik
19.00 Łysi i Blondynki – reality show
20.00 S. sensac. „Kameleon”
21.00 S. „Rocky III”
22.55 Dziennik
23.07 Informacje sportowe
23.10 VIP – magazyn ciekawostek i sensacji
23.20 Łysi i Blondynki – reality show

9.12 Pogoda
9.15 Krakowskie Przedmieście 27
9.25 Kawa czy herbata
9.45 S. anim. „Pippi”
10.10 Budzik – program dla dzieci
10.35 „Makowy chłopczek” – film anim.
10.40 S. anim. „Dzwonek i Margerytka”
10.50 S. anim. „Mysia”
11.00 „Sens życia” – film fab.
12.40 Telezakupy
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes – program rolniczy
13.25 Horyzonty
13.45 „Klan” – telenowela
14.10 ZUS radzi
14.25 Telezakupy
14.50 Miliard w rozumie – teleturniej
15.15 Magazyn Focus: Tona węgla
15.40 Jest robota: A może na swoim
16.00 Wiadomości
16.10 Babiniec
16.35 Euroexpress
17.00 Rower Błażeja
17.30 S. „Moda na sukces”
18.00 Teleexpress
18.20 Gość Jedyńki
18.35 S. „Plebani”
19.05 Decyzja należy do ciebie: Adopcja
20.00 Wieczorynka
20.30 Wiadomości
20.57 Sport
21.03 Pogoda
21.10 S. „Viper”
22.05 Sprawa dla reportera
22.40 Tygodnik polityczny Jedyńki
23.30 Monitor Wiadomości

RTR

23.55

Biegnij, Lolu, biegnij

Dramat, Niemcy 1999, reż. Tom Tikver, wyk. Franka Potente
Manni był kurierem wielkiego bandyty. Pewnego razu przegapił torbę, w której było 100 tys. pieniędzy „gospodarza”. W rozpaczy dzwoni swej ukochanej Loli i mówi, że za 20 minut dokonano skoku na bank.

TV 3

20.20

Być ojcem

Komedia przyg., USA 1993, reż. Darrell James Roodt, wyk. Patrick Swayze, Sabrina Lloyd
Jack niespodziewanie zostaje obrońcą praw dzieci, ojcem i porywaczem dzieci. Ściga go cała Ameryka. Gdzie by się nie udało, gdzie by się nie zatrzymali trzech zbiegowie – ojciec z dwójkiem dzieci, które uciekły z przytułku – czeka na nich zasadzka i pościg. Trzeba się uciekać do różnych chwytów, aby uratować swoją skórę.

11K

22.20

Życie i nic więcej

Film fab., Francja 1992, reż. B. Tavernje, wyk. F. Nuare, S. Achema
Po pierwszej wojnie światowej nastąpiły nietatwe czasy dla majora Delafina. Kierownictwo zleca mu poinformowanie kilku rodzin o tym, że ludzie, na których czekają, już nigdy nie powrócą z pola boju...

Serwis

MIKROBUSÓW

ciężarówek i samochodów osobowych

1. Sprawdzenie i remont hamulców (stanowisko jak w punktach Przeglądu Technicznego)
2. Sprawdzenie podwozi i układu kierowniczego na stanowisku diagnostycznym
3. Naprawa podwozi i układu kierowniczego
4. Komputerowe ustawianie kół z zastosowaniem lasera
5. Remont bieżący i kapitalny silników wysokoprężnych
6. Mierzenie sprzężenia w silnikach
7. Sprawdzanie i wymiana wtryskiwaczy do silników wysokoprężnych
8. Naprawa rozruszników i prądnic
9. Wymiana tłumików
10. Regulowanie świateł
11. Montowanie, wyważanie i naprawa opon
12. Wymiana oleju

Tel.: 62 75 85, 62 85 21

Godziny pracy:

8-21 8-22 8-22 8-22 8-22 8-21

Bez opadów

Dziś na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami.
Bez opadów. Wiatr słaby.
Temperatura w nocy 1 – 6 stopni mrozu, w dzień od -3 do +2 stopni.
W piątek bez opadów.
Temperatura w nocy 0 – 5 stopni mrozu, w dzień 0 – 3 stopni ciepła.

LOTTO
Nr 1886

Wyniki losowania z dnia 27 11 2001

04 09 11 14 15 17 18 22 23 24
26 27 29 35 36 39 40 51 56 58

ZAIDIMAS
MEGA2
Nr 589

07 10 12 13 14 15 + 17
6 liczb - 202616 Lt, 5 +1 liczb - 1240 Lt,
5 liczb - 69 Lt, 4+1 liczb - 25 Lt,
4 liczb - 15 Lt, 3+1 liczb - 5 Lt

"Kurier Wileński" – w każdym polskim domu

Wydanie codzienne – indeks 0044

1 mies.
20 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów
i mieszkańców wsi – indeks 0227

1 mies.
17 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) indeks 0172

1 mies.
5 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować
w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach "Elephas" (Olandų 3), "Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20).

Wydanie codzienne w redakcji

1 mies.
14 Lt

1 mies.
13 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

wydanie codzienne wydanie magazynowe

1 mies.
65 PLN

1 mies.
24 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach,
nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000,
VšĮ "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

wydanie codzienne wydanie magazynowe

1 mies.
15 USD

1 mies.
6 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas,
Vilniaus skyrius, b/k 260101424, nr. 101700660, VšĮ "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję:
fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwileński.lt

PANCERNE DRZWI VIVA **HÖRMANN**

Drzwi przeciwpożarowe

ROZSUWANE KRATY

SPRZEDAŻ NARZĄDZ
Sėlių 66, Vilnius, tel. 72 63 53, 75 23 08

DROBNE

Komputery. Remont i modernizacja. Udzielamy gwarancji. Konsultacje bezpłatne. Vilnius, Kauno 36-304, tel. /fax 33 04 20.

Kobieta poszukuje pracy w charakterze opiekunki do dziecka.
Tel. 79 36 74.

Udzielam korepetycji z jęz. angielskiego, tłumaczę teksty z lub na jęz. angielski, polski, litewski i rosyjski. Przepisuję teksty na komputerze. Vilnius, tel. 75 59 84.

Sprzedam dwumiejscowy, uniwersalny wózek dziecięcy (300 Lt).
Tel. 8 223 26624, 8 281 19047.

Kupię stare książki, monety i banknoty (papierowe pieniądze).
Tel. 32 80 93.

Do wynajęcia jeden pokój w bursie w Nowej Wilejce. Tel. (8-22) 60 33 65 (w godz. pracy), (8-22) 67 94 79 (wieczorem).

Sprzedam VW SETTA (1997 r.) w bardzo dobrym stanie (1200 Lt).
Tel. 31 32 16, 8 287 06143.

Sprzedam jęczmień, pszenicę. Zmiełę. Na zamówienie dostarczę.
Tel. 49 02 54, 32 55 84.

Firma zatrudni w handlu młodego człowieka z wykształceniem technicznym. Mile widziane spawalnictwo lub obróbka metali.
Vilnius, tel. 73 75 92.

Odnawianie detali (wały przegubowe, piasty, mosty przednie i tylne) samochodów, traktorów, kombajnów, przyczep.
Tel. /faks 32 42 92, tel. 32 53 30.

Specjalista kolegium międzynarodowego, przy pomocy magii dopomaga w rozwiązywaniu różnych problemów życiowych i pozbyciu się szkodliwych nawyków. 100-procentowa metoda regulowania podświadomości. Vilnius, tel. 49 69 32, 8 283 89403.

Sprzedam działkę (20 arów) w Nowej Wilejce przy ul. Palydovo.
Tel. 39 55 63, 22 30 59, 8 299 39314.

Doświadczona główna księgowa poszukuje pracy. Może być doradcza. Vilnius, tel. 46 03 82.

Sprzedajemy deski podłogowe (800 Lt/m²). Szalówkę wewnętrzną i zewnętrzną (15 – 16 Lt/m²). Vilnius, tel. 31 94 26, 8 298 22684.

Udzielam korepetycji z jęz. niemieckiego. Przygotowuję do egzaminów. Vilnius, tel. 42 54 00.

Kupię VAZ 2121-NIVA w dobrym stanie (do 1000 Lt) i UAZ ciężarowy. Vilnius, tel. 31 40 06, 8 299 86125.

Korepetycje z matematyki.
Vilnius, tel. 30 95 67.

Do wynajęcia 2-pokojowe mieszkanie w Lazdynai z meblami, ładnie wyremontowane.
Vilnius, tel. 42 54 00.

Sprzedam drwa na opał (brzozy, olchowe, mieszane), na zamówienie dostarczę na miejsce.
Tel. 49 02 54, 8 289 84837.

Odnawianie, produkcja drzwi, arkad i mebli do przedpokojów, wstawianie.
Tel. 75 41 36, 8 289 48614, prosić Stanisława.

Unieważnia się legitymację studencką na imię Krystyny Gładkiej.
Tel. 8 280 72261.

Młoda osoba z wyższym ekonomicznym wykształceniem poszukuje pracy.
Tel. 8 611 03026.

Niedrogo, pilnie sprzedam dom w Starych Trokach. Tel. 60 50 18.

Produkujemy sosnowe drzwi pływające. Dostarczamy i wstawiamy. Vilnius, tel. 38 50 41.

Sprzedam sosnowe bierwiona (6 m). Tel. 54 32 81 (od godz. 19.00), prosić Helene.

Kalendarium

* Czwartek (29.XI) jest 333 dniem 2001 roku. Do końca roku pozostało 32 dni.

* Znak Zodiaku – Strzelec.

* Imieniny: Błażeja, Filomena, Saturnina.

* Wschód Słońca – 8.15, zachód – 15.59. Długość dnia 7 godzin 44 min.

* Księżyc. I kwadra – od 23 listopada.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 29 listopada 2001 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

Dolar USD	4,0000
UE euro	3,5392
Dolar australijski	2,0920
1000 rubli białoruskich	2,5949
Korona czeska	0,1067
Korona duńska	0,4757
Funt brytyjski	5,6728
Korona estońska	0,2262
100 jenów japońskich	3,2364
Dolar kanadyjski	2,5110
Łat litewski	6,3755
Złoty polski	0,9827
Korona norweska	0,4445
Rubel rosyjski	0,1335
Korona szwedzka	0,3769
Frank szwajcarski	2,4270
100 tys. lir tureckich	2,7225
Grivna ukraińska	0,7586
100 forintów węgierskich	1,4036
10 tys. lei rumuńskich	1,2728

Ustalony kurs przeliczania euro i walut narodowych państw strefy euro

jednostki waluty narodowej za 1 euro

0,7875664 funta irlandzkiego
13,7603 szylinga austriackiego
40,3399 franka belgijskiego
166,386 pesety hiszpańskiej
1936,27 lira włoskiego
40,3399 franka luksemburskiego
2,20371 guldena holenderskiego
200,482 eskudo portugalskiego
6,55957 franka francuskiego
5,94573 marki fińskiej
1,95583 marki niemieckiej

Stale kupujemy
konie i siano

Zwracać się:
tel. 32 03 60 8 299 92554,
8 285 53045
codziennie (Zam. 292)

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przestać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia

telefon, (kod miasta)

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI

KURIER
WILEŃSKI

Wydawca
VšĮ "Vilnijos žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 60 84 48)
Adres: Birbynių g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Druk UAB "KLION"

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik – zastępcy redaktora naczelnego (tel. 60 84 46, 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska – stolica, Danuta Kamilewicz – "Pocopotek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz – polityka, Sabina Juchniewicz – zdrowie, Irena Litwin – praworządność, Andrzej Łakis – sport, Irena Mikulewicz – "Samo życie", Andrzej Pukszo – kultura, Julitta Tryk – gospodarka, Anna Bartoszewicz – "Na luzie" (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwileński.lt).
Jadwiga Podmostko – korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz – korespondent na rej. solecznicki, tel. 8 - 250 - 52780, Zenon Samulewicz – korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska – korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepanik – korespondent na obwód kaliningradzki, Marian Paluszkiwicz – fotoreporter (tel. 60 84 48).
Wanda Zajączkowska – sekretarz redakcji, Marian Sipowicz – zastępca sekretarza redakcji (e-mail: sekret@kurierwileński.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė – łamanie komputerowe (tel. 60 84 48), Zbigniew Markowicz – promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka – reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt), Roland Juchniewicz – kolportaż – prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwileński.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinią redakcji.

Redaktor naczelny
Zygmunt Zdanowicz
e-mail:
redaktor@kurierwileński.lt
tel. 60 84 44 fax. 60 84 45

Dyżurny redaktor Helena Gładkowska